

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Miasta Radziejów z dnia

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022

PROJEKT

Sierpień, 2017 r.

Zamawiający:

Gmina Miasto Radziejów
ul. Kościuszki 20/22
88-200 Radziejów

Wykonawca:

Green Key
ul. Nowy Świat 10a/15
60 - 583 Poznań
www.greenkey.pl

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022

Właściciel firmy:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego
mgr inż. Łukasz Gińko
mgr Andrzej Karkowski
mgr Wojciech Pająk
mgr Daniel Wiśniewski
mgr Kamil Nabagło

Wrzesień, 2017 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

MKIDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

GPR – Gminny Program Rewitalizacji

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GPR – Gminny Program Rewitalizacji

IZ – Instytucja Zarządzająca

MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

ORSG – Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego

POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

REGON - Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej

RDK – Radziejowski Dom Kultury

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RTBS – Radziejowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego

SDRR – Średni Dobowy Ruch Roczny

ZPPR – Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	7
1.1.	PODSTAWA PRAWNA.....	7
1.2.	METODA OPRACOWANIA	7
II.	OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI.....	10
2.1.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu ponadlokalnym	10
2.1.1.	Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 Plan modernizacji 2020+.....	10
2.1.3.	Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Radziejowskiego	11
2.2.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu lokalnym	12
2.2.1.	Strategia Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2016 – 2022	12
2.2.2.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów 13	
2.2.3.	Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020.....	14
III.	UPROSZCZONA DIAGNOZA MIASTA RADZIEJÓW	14
3.1.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	14
3.2.	SFERA SPOŁECZNA	15
3.3.	SFERA GOSPODARCZA	17
3.4.	SFERA ŚRODOWISKOWA.....	17
3.5.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA.....	18
3.6.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	19
IV.	OBSZAR ZDEGRADOWANY	20
4.1.	METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI.....	20
4.2.	ANALIZA SFERY SPOŁECZNEJ	26
4.2.1.	Problemy rynku pracy	26
4.2.1.1	Wskaźnik – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	26
4.2.1.2	Wskaźnik - udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	29
4.2.2.	Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych	32
4.2.2.1	Wskaźnik - udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze.....	32
4.3.	ANALIZA SFERY ŚRODOWISKOWEJ.....	35
4.3.1.	Przyrodnicze warunki lokalnej egzystencji	35
4.3.1.1	Wskaźnik - udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru	35
4.4.	PODSUMOWANIE WYSTĘPOWANIA NEGATYWNYCH ZJAWISK SFERY SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ – UWZGLĘDNIONYCH PRZY WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	39

V. OBSZAR ZDEGRADOWANY	42
VI. OBSZAR REWITALIZACJI	43
VII. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	45
VIII. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.....	49
IX. CEL REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ	51
9.1. CEL, KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA	51
9.2. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU.....	53
X. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	53
10.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA GŁÓWNE.....	54
10.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE	64
XI. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI.....	65
11.1. Komplementarność przestrzenna.....	65
11.2. Komplementarność problemowa	67
11.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	69
11.4. Komplementarność źródeł finansowania.....	70
11.5. Komplementarność międzyokresowa.....	70
XII MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE MIASTA W PROCES REWITALIZACJI	72
XIII. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE I HARMONOGRAM REALIZACJI W ODNIESIENIU DO GŁÓWNYCH I UZUPEŁNIAJĄCYCH PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	75
XIV. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	77
XV. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	78
XVI. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH.....	81
XVII. WSKAZANIE KONIECZNOŚCI UTWORZENIA SPECJALNEJ STREFY REWITALIZACJI.....	81
XVIII. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	81

18.1.	ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	81
18.2.	MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I MIEJSCOWE PLANY REWITALIZACJI KONIECZNE DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY	82
	SPIS TABEL	83
	SPIS RYCIN	84
	WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA	85
	ZAŁĄCZNIKI	87

I. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 poz. 1023), określiła zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Samorządy otrzymały podstawę prawną do podjęcia kompleksowych działań służących rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne wobec czego Miasto Radziejów przystąpiło do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022. W celu opracowania diagnozy służącej: wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji oraz ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR, Burmistrz Miasta zobowiązany jest przeprowadzić analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 został sporządzony zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Jest również zgodny również z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” Ministerstwa Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016), co stanowi podstawę ubiegania się o dofinansowanie dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w tym dokumencie.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 został sporządzony w nawiązaniu do „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” (ZPPR). ZPPR w zakresie rewitalizacji stanowi zestaw informacji i reguł na potrzeby opracowywania programów rewitalizacji, mających wesprzeć gminy województwa kujawsko-pomorskiego w przygotowaniu wysokiej jakości programów rewitalizacji. Mają one prowadzić do faktycznej odnowy społecznej i przestrzennej obszarów problemowych, w sytuacji, gdy jednym ze źródeł finansowania jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020.

1.2. METODA OPRACOWANIA

Na podstawie przeprowadzonych analiz Burmistrz Miasta Radziejów sporządza diagnozę, która jest podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zgodnie z założeniami ZPPR obszar Miasta znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego

z następujących negatywnych zjawisk ze sfery gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar zdegradowany może zostać podzielony na podobszary, w tym takie nieposiadające wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszar rewitalizacji natomiast stanowi całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których miasto zamierza prowadzić rewitalizację. Niniejszy dokument zawiera opis cech i delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został podjęty Uchwałą Nr XIII/97/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji Burmistrz Miasta Radziejów sporządza Gminny Program Rewitalizacji (GPR), który zawiera:

- opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi,
- uproszczoną diagnoza gminy z wnioskami,
- obszar zdegradowany gminy,
- obszar rewitalizacji gminy,
- szczegółową diagnoza obszaru rewitalizacji,
- wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- listę planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym GPR,
- mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji,
- szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- system zarządzania realizacją programu rewitalizacji,
- system monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR.
- określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2016 r., poz. 1610),
- określenie niezbędnych zmian w uchwale o zasadach wyznaczania składu Komitetu Rewitalizacji,
- wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania,
- wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.

o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;

- załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2016 r. poz. 1629, ze zm.).

GPR sporządzony zgodnie z założeniami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 powinien odznaczać się następującym zestawem cech:

Ryc. 1. Cechy programów rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020”

Kompleksowość programu jest rozumiana jako ujęcie działań rewitalizacyjnych w oparciu o wszystkie aspekty rewitalizacji (społeczny i gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny lub środowiskowy) powiązane z obszarem rewitalizacji i jego otoczeniem, a także z integracją działań pod względem finansowania z różnych źródeł. Na konstrukcję programu składa się wiele różnorodnych projektów, które powinny być wzajemnie powiązane i powinien zachodzić między nimi efekt synergii.

Koncentracja programu rewitalizacji oznacza, że działania zawarte w programie dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, które obejmują całość lub część

obszaru zdegradowanego, i na których zdiagnozowano szczególną koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych

Komplementarność przedsięwzięć/projektów dotyczy komplementarności pod względem:

- przestrzennym,
- problemowym,
- proceduralno-instytucjonalnym,
- międzyokresowym,
- źródeł finansowania.

Komplementarność została opisana szerzej w rozdziale XI Mechanizmy zapewniania komplementarności.

Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji w gminie na każdym z etapów (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Program, który realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji zawiera opis procesu przygotowania dokumentu, w którym przedstawiono udział interesariuszy, a także wybraną formę zarządzania programem, która realizuje zasadę udziału interesariuszy.

II. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 jest powiązany z różnymi dokumentami strategicznymi Gminy i pozostałymi dokumentami o znaczeniu polityki terytorialnej. Założenia zawarte w GPR wpisują się w założenia zawarte w innych dokumentach strategicznych. Opis powiązań GPR został przedstawiony poniżej.

2.1. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu ponadlokalnym

2.1.1. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 Plan modernizacji 2020+

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 zakłada 4 priorytety rozwoju województwa wynikające z misji rozwoju (*Kujawsko-Pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo*), i są to:

- konkurencyjna gospodarka,
- modernizacja przestrzeni wsi i miast,
- silna metropolia,
- nowoczesne społeczeństwo.

Z powyższych priorytetów najbardziej w założenia celu rewitalizacji niniejszego GPR wpisuje się nowoczesne społeczeństwo i modernizacja wsi i miast. Nowoczesne społeczeństwo posiada bezpośrednie odniesienie do kwestii ożywienia społecznego obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów. W GPR jest poruszone w kontekście aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców co ma prowadzić do poprawy sytuacji społecznej mieszkańców i budować spójne, aktywne i współpracującą społeczność lokalną.

Priorytet odnoszący się do modernizacji przestrzeni wsi i miast ma swoje odniesienie w przedstawionych w programie inwestycjach infrastrukturalnych mających na celu utworzenie atrakcyjnej i funkcjonalnej infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej.

W związku z powyższymi założeniami GPR wpisują się w misję rozwoju i priorytety rozwoju Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego.

2.1.3. Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Radziejowskiego

Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Radziejowskiego jest dokumentem strategicznym, który wyznacza najważniejsze kierunki rozwojowe powiatu w perspektywie do 2020 roku. Zasadniczym celem Strategii jest zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej powiatu radziejowskiego, w kontekście zarówno obecnych jak i przyszłych procesów rozwoju regionalnego, powodowanych przez różnego rodzaju czynniki o charakterze wewnętrznym oraz zewnętrznym, a także przedstawienie opracowanych w toku tworzenia dokumentu, przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju.

W strategii określono sześć celów rozwojowych, z czego 4 wpisują w założenia określone w GPR, a są to:

1. Poprawa atrakcyjności infrastrukturalnej i gospodarczej Powiatu
2. Podniesienie poziomu kapitału społecznego
3. Rozwój i dostosowanie systemu pomocy społecznej do potrzeb oraz zachodzących zmian demograficznych
4. Poprawa efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na terenie powiatu
5. Ochrona zabytków oraz kreowanie nowych rozwiązań kulturalno-rekreacyjnych

Założenia GPR wpisują się w pierwsze 5 celów rozwojowych zawartych w przytoczonym dokumencie. Program zakłada przeprowadzenia działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców co jest powiązane z podniesieniem poziomu kapitału społecznego (cel 2). W dokumencie zawarto także działania skierowane do usprawnienia systemu pomocy społecznej i rozwoju usług społecznych dla seniorów co wpisuje się w cel 3. Działania miękkie ujęte w programie mają przeciwdziałać negatywnym zjawiskom i prowadzić do podniesienia jakości i poziomu życia mieszkańców zagrożonych i wykluczonych społecznie. Jednym z założeń programu jest także wsparcie najstarszych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie Dziennego Domu Pobytu.

Rozwój infrastruktury społecznej w postaci budynków, utworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej i poprawa efektywności energetycznej poszczególnych budynków wpisują się w cele nr 1 i 4 opisywanej Strategii ORSG.

W związku z powyższymi założeniami GPR są ściśle powiązane z celami ujętymi w Strategii ORSG i wpisują się w wizję rozwoju powiatu radziejowskiego.

2.2. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu lokalnym

2.2.1. Strategia Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2016 – 2022

Niniejsza Strategia jest dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju Miasta Radziejów do roku 2022. W strategii określono wizję, która przedstawia się następująco:

„Miasto Radziejów jest obszarem przyjaznym dla mieszkańców, wspierającym lokalnych przedsiębiorców, dbającym o stan środowiska naturalnego i kultywującym miejscowe tradycje i zwyczaje”

W następstwie określonej wizji sformułowano misję Miasta Radziejów, która brzmi następująco:

„Misją Miasta Radziejów jest zrównoważony rozwój Miasta w celu zaspokojenia rosnących potrzeb mieszkańców w zakresie poziomu życia, poprzez inwestycje w infrastrukturze technicznej, poprawę warunków życia społeczno – gospodarczego z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska naturalnego”

Następnie w odniesieniu do misji wyznaczono trzy obszary działania i przypisano do nich kierunki działań. Poniżej przedstawiono te, które wpisują się w założenia GPR:

1. Obszar działania: Społeczeństwo

1) Stworzenie warunków dla rozwoju społeczno – zawodowego miejscowej ludności realizowane przez takie działania jak:

- i. wspieranie rozwoju Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej, Radziejowskiego Domu Kultury i innych jednostek o tym profilu działalności,
- ii. budowa, rozbudowa i wyposażenie obiektów aktywizacji społecznej mieszkańców (świetlice, kluby zainteresowań, związki sportowe itp.),
- iii. szkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych do potrzeb rynku pracy (we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy),
- iv. prowadzenie i wspieranie działań związanych z aktywizacją zawodową mieszkańców oraz działań mających na celu przystosowanie bezrobotnych do nowych zawodów, w tym zwiększenie mobilności zawodowej,
- v. tworzenie atrakcyjnych warunków do powszechnego uczestnictwa mieszkańców Miasta w życiu kulturalnym i rekreacyjnym (np. poprzez organizację kursów, wydarzeń artystycznych),

2) Poprawa obsługi mieszkańców w zakresie edukacji , ochrony zdrowia i pomocy społecznej, poprzez:

- i. zapewnienie wsparcia środowiskowego dla osób w trudnej sytuacji materialnej, osób niepełnosprawnych i starszych, w tym dostosowanie istniejącej oferty i infrastruktury do potrzeb tych osób

2. Obszar działania: Przyjazne Środowisko

- 1) Wykorzystanie potencjału przyrodniczego Miasta Radziejów, poprzez realizację m.in. takich działań jak:
 - i. zagospodarowanie terenów przeznaczonych do celów rekreacji: wyposażenie w infrastrukturę rekreacyjną oraz sanitarną
- 2) Inwestycje w odnawialne źródła energii i poprawa sprawności energetycznej budynków, dzięki realizacji takich inwestycji jak:
 - i. poprawa parametrów energetycznych budynków poprzez prowadzenie kompleksowej termomodernizacji
- 3) Ochrona i właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i historycznego Miasta Radziejów, poprzez realizację m.in. takich działań jak:
 - i. odnowa i konserwacja obiektów zabytkowych i historycznych przy wykorzystaniu dostępnych środków,
 - ii. wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanych pod względem architektonicznym i estetycznym obszarów zabudowy miejskiej,

Założenia przedmiotowego GPR wpisują się w dwa obszary działania: Społeczeństwo i Przyjazne środowisko. Poszczególne założenia zawarte w programie rewitalizacji wpisują w poszczególne kierunki działań ujęte w danych obszarach. Działania miękkie odnajdują swoje odzwierciedlenie w pierwszym obszarze działania: Społeczeństwo, które również odnoszą się do aktywizacji mieszkańców pod względem społecznym i zawodowym. Natomiast działania infrastrukturalne odnajdują swoje odzwierciedlenie w drugim przytoczonym obszarze działania, czyli Przyjazne Środowisko.

W związku z powyższym założenia GPR wpisują się w misje i cele strategiczne określone w opisywanej Strategii.

2.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawia główne uwarunkowania i kierunki rozwoju polityki przestrzennej Miasta Radziejów. W zakresie przestrzenno-funkcjonalnym określono w GPR dwa projekty:

- projekt nr 5 Odnowa Rynku w Radziejowie
- projekt główny nr 6 Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury

Funkcja, którą mają pełnić przestrzeni i obiekty ujęte w projektach po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych nie zmieni się i będzie zgodna z określoną w Studium.

GPR nie zmienia kierunków polityki przestrzennej gminy zawartych w Studium dotyczących przeznaczenia terenów o konkretnych funkcjach, przez co jest kontynuacją polityki przestrzennej Miasta Radziejów określonej w analizowanym dokumencie planistycznym.

2.2.3. Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi integralną część strategii rozwoju gminy. Problemy społeczne, ich rozmiar, sposób występowania mają wpływ na możliwości rozwoju gminy. Opracowanie i realizacji niniejszej Strategii jest jednym z zadań własnych Miasta Radziejów. Dokument ten zawiera w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, analizę SWOT, prognozę zmian oraz część programową opisującą misję, cele, kierunki i ramy finansowe.

W Strategii określono następującą misję:

Gmina Miejska Radziejów prowadzi politykę społeczną, która umożliwi każdemu udział w życiu społecznym

W strategii określono także cel główny, który brzmi następująco:

Spójny system rozwiązywania problemów społecznych

W następstwie określonej misji i celu głównego określono cele strategiczne, z których wymienione poniżej wpisują się w założenia GPR:

- przeciwdziałanie skutkom długotrwałego bezrobocia
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

Założenia GPR w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej mają swoje odniesienie do przytoczonych powyżej celów. Realizacja działań zawartych w programie ma wspomóc aktywne włączenie społeczne mieszkańców obszaru rewitalizacji zagrożonych wykluczeniem społecznym i zależnych od pomocy zewnętrznej, w tym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W związku z tym założenia GPR wpisują się w realizację wymienionych celów Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020.

III. UPROSZCZONA DIAGNOZA MIASTA RADZIEJÓW

3.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Miasto Radziejów położone jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie radziejowskim i graniczy z Gminą Radziejów (gmina wiejska). Powierzchnia Miasta wynosi 569 ha (GUS).

Ryc. 2. Położenie Miasta Radziejów na tle powiatu radziejowskiego

Źródło: www.gminy.pl

Gmina miejska Radziejów zlokalizowana jest w dość dużej odległości od dużych ośrodków miejskich tj. Łódź (145 km) i Poznań (130 km). Znacznie mniejsza jest odległość do dwóch największych miast województwa kujawsko-pomorskiego Bydgoszczy (73 km), czy Torunia (57 km). Wśród większych miast, z którymi związany jest Radziejów należy wymienić Inowrocław (33 km), Włocławek (40 km) czy Konin (55 km). Podane odległości podano w przybliżeniu według najkrótszej trasy dojazdu.

3.2. SFERA SPOŁECZNA

Liczba ludności w Mieście Radziejów w 2015 r. wyniosła 5 992 osób (wg danych Urzędu Miasta). W podziale na poszczególne ekonomiczne grupy ludności największą grupę stanowi grupa mieszkańców w wieku produkcyjnym, które stanowią ponad 61,3 % ogółu mieszkańców (3 673 os.). Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym jest zbliżona i wynoszą odpowiednio 19,8 % (1 186 os.) i 18,9 % (1 133).

Jeśli chodzi o tendencję zmian w liczbie ludności w ostatnich latach przedstawia ją poniższa tabela. Dane podane na podstawie GUS. Widoczny jest trend malejący jeśli chodzi o liczbę ludności ogółem. Negatywną tendencją jest również wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 1. Liczba ludności w Mieście Radziejów w latach 2011-2015

Liczba ludności	2011	2012	2013	2014	2015
wiek przedprodukcyjny	1 057	1 020	970	920	893
wiek produkcyjny	3 861	3 818	3 754	3 702	3 632
wiek poprodukcyjny	994	1 038	1 093	1 127	1 170
ogółem	5 912	5 876	5 817	5 749	5 695

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bezrobocie

W ramach analizy przebadano problem bezrobocia. W tym celu pozyskano dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie. Zgodnie z danymi PUP liczba osób bezrobotnych w analizowanej jednostce wg stanu na dzień 31.12.2015 wyniosła 457. W związku z tym udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 12,4 %. Zbadano również udział osób długotrwale pozostających bez pracy. Liczba osób pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w 2015 r. to 130. W związku z czym osoby długotrwale bezrobotne (powyżej 24 miesięcy) stanowią 28,4 % ogółu osób bezrobotnych w Mieście Radziejów.

W porównaniu do jednostek terytorialnych wyższego rzędu udział osób bezrobotnych w Mieście Radziejów jest znaczenie wyższy. Według danych GUS udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Polsce za 2015 r. wyniósł 6,5 %, w województwie kujawsko-pomorskim 8,2 %, w powiecie radziejowskim 13,1 %, natomiast w badanej jednostce 12,4 %.

Pomoc społeczna

W celu oszacowania samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych, pozyskano dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie. MOPS realizuje zadania z zakresu polityki społecznej na rzecz osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnej sytuacji w jakiej się znalazły wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Głównym celem placówki jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem

Według danych MOPS w Radziejowie w roku 2015 liczba osób otrzymująca środowiskową pomoc społeczną wyniosła 482. Dają to udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem na poziomie 8 %.

Analizując sprawozdanie z działalności MOPS w Radziejowie za rok 2015 należy stwierdzić, że podstawowymi powodami występowania o pomoc była trudna sytuacja życiowa, występująca ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo oraz długotrwałą i ciężką chorobę. Działalność MOPS nastawiona była na usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem.

3.3. SFERA GOSPODARCZA

Na terenie Miasta Radziejów najbardziej rozwiniętą działalnością gospodarczą jest handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Istotne znaczenie mają również takie działalności jak:

- budownictwo,
- pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- przetwórstwo przemysłowe.

Zgodnie z danymi GUS, stan na 31.12.2015 r., na terenie Miasta Radziejów zarejestrowanych było 713 podmiotów gospodarki narodowej. Od kilku lat obserwuje się stagnację w tym zakresie, co oznacza, że liczba podmiotów gospodarczych utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczba nowo zarejestrowanych w 2015 r. podmiotów gospodarczych wyniosła 53, natomiast liczba wyrejestrowanych podmiotów to 52. Oznacza to, że liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jedynie równoważy liczbę podmiotów, które zakończyły działalność i zostały wyrejestrowane.

Co więcej wizja terenowa pozwala przyjąć, że kumulacja problemów występuje w centrum Miasta Radziejów. Od kilku lat obserwuje się stałą tendencję przenoszenia działalności gospodarczej poza centrum Radziejowa. W centrum zwiększa się problem opuszczonych, nieużytkowanych lokali usługowo – handlowych co stanowi duży problem dla opisywanego obszaru.

Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON

Liczba podmiotów gospodarczych	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	698	707	721	720	713
sektor prywatny	641	650	665	663	656
sektor publiczny	57	57	56	57	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.4. SFERA ŚRODOWISKOWA

Jednym z najważniejszych problemów w sferze środowiskowej dla mieszkańców miasta jest problem związany z tzw. niską emisją powiązaną ze spalaniem paliw stałych w tradycyjnych piecach domowych. Na terenie opisywanego obszaru nie funkcjonuje zorganizowana sieć ciepłownicza, która obejmowałaby znaczny teren Miasta Radziejów.

Średni udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych na terenie Miasta Radziejowa szacuje się na poziomie 56 %. W celu obliczenia powyższego wskaźnika posłużono się danymi zebranymi podczas inwentaryzacji terenowej na potrzeby opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów. Inwentaryzacja odbyła się we wrześniu 2014 r. i objęła około 80 % budynków mieszkalnych. Należy przy tym zaznaczyć, że poziom ten byłby znacznie wyższy, gdyby nie fakt istnienia lokalnych kotłowni gazowych zaopatrujących w ciepło m.in. budynki wielorodzinne przy ulicy Objezdnej, Polnej, Marii Dąbrowskiej, Kujawskiej, Działkowej czy Szpitalnej.

Drugim z ważnych problemów natury środowiskowej jest natężenie ruchu samochodowego na drodze krajowej nr 62 oraz drodze wojewódzkiej nr 266. Według danych z Generalnego Pomiaru Ruchu przeprowadzonego w 2015 r. przeprowadzono badania na drodze krajowej nr 62 na odcinkach Kobylniki – Radziejów i Radziejów – Samoszyce. Średni dobowy ruch roczny na pierwszym odcinku wyniósł 9 353 poj./dobę, a na drugi, 5 283 [pj./dobę. Drugą drogą ponadlokalną o dużym natężeniu ruchu jest droga wojewódzka nr 266. Pomiaru średniego dobowego ruchu rocznego dokonano na dwóch odcinkach wchodzących, które obejmują swym zasięgiem Miasto Radziejów, a mianowicie: Zakrzewo – Radziejów i Radziejów – Piotrków Kujawski. Wyniki pomiaru SDRR wyniosły odpowiednio dla wymienionych wcześniej odcinków: 4 591 poj./dobę oraz 4 579 poj./dobę.

Przebiegające w granicach Miasta droga krajowa i wojewódzka są głównym emitorem zanieczyszczeń komunikacyjnych, a także ze względu na natężenie ruchu są także głównym źródłem hałasu.

Na terenie Miasta Radziejów nie występują żadne powierzchniowe formy ochrony przyrody.

3.5. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA

Radziejów jest gmina miejską co wpływa na charakter użytkowania terenu. Obszary zabudowane i zurbanizowane stanowią aż 32,2 % ogólnej powierzchni gminy. Jednak największy jest udział użytków rolnych, który stanowi 57,8 %.

Tabela 3. Użytkowanie gruntów na terenie Miasta Radziejów

Forma użytkowania	powierzchnia	
	ha	%
powierzchnia ogółem	569	100,0
użytki rolne	329	57,8
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	43	7,6
grunty pod wodami	3	0,5
grunty zabudowane i zurbanizowane	183	32,2
nieużytki	11	1,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z podstawowych elementów, które ograniczają lub uniemożliwiają użytkowanie budynków i budowli jest ich wiek. Stan techniczny budynków i budowli nie wynika bezpośrednio z ich wieku, jednak nie ulega wątpliwości, że posiadają one gorsze parametry w zakresie zapotrzebowania na ciepło dla budynku.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie Miasta wykazuje, iż największy udział posiadają budynki najstarsze wybudowane przed 1966 r. – 38,6 % natomiast najmniejszy budynki powstałe w latach 1993 - 1997 – 5,8 %.

Dodatkowo inwentaryzacja wykazała, że w centrum Miasta Radziejów, w strefie ochrony konserwatorskiej budynki powstałe przed 1966 r. stanowią ponad 90 % udziału ogółu budynków. Pozostałe obszary Miasta charakteryzują się znacznie mniejszym udziałem budynków zbudowanych przed 1966 r.

Na terenie Miasta Radziejów zdiagnozowano pełne wyposażenie mieszkańców w sieć wodociągową. Znacznie niższe jest wyposażenie w sieć kanalizacyjną. Nadal część mieszkańców ma gorsze warunki egzystencji spowodowane problemem zagospodarowania ścieków. Według „Programu gospodarki ściekowej na terenie Miasta Radziejów” wynosi na koniec 2014 roku 88,1 % mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej. Pozostała część nieruchomości obsługiwana jest przez indywidualne systemy: zbiorniki bezodpływowe (50 sztuk) i przydomowe oczyszczalnie ścieków (28 sztuk).

Mieszkańcy Miasta Radziejów posiadają znikomy dostęp do sieci gazowej na poziomie 10,1 % zgodnie z danymi GUS, stan na 31.12.2015 r.

3.6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W niniejszym podrozdziale przedstawiono najważniejsze wnioski wynikające z uproszczonej diagnozy.

Miasto Radziejów jest gminą typowo miejską, w której dominuje działalność pozarolnicza. Większość mieszkańców zatrudnionych jest w usługach. Najwięcej podmiotów gospodarczych na terenie Radziejowie jest zaliczana do kategorii mikro i małych przedsiębiorstw. Podmioty gospodarcze o wielkości do 49 pracowników stanowią aż 99 % wszystkim przedsiębiorstw, z czego najmniejsze podmioty liczące do 9 pracowników stanowią aż 95 %.

Mimo stosunkowo wysokiej liczby małych przedsiębiorstw największym problemem miasta jest duża liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, którzy stanowią blisko 30 % wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Z jednej strony jest to najbardziej istotny problem, jednak z drugiej stanowi potencjał w postaci niewykorzystanego kapitału ludzkiego. Istotną kwestią w ramach rewitalizacji będzie aktywizacja zawodowa bezrobotnych i dopasowanie ich kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy, a także wsparcie lokalnych przedsiębiorców w dalszym rozwoju, którego efektem będzie powstanie większej liczby miejsc pracy.

Problem bezrobocia jest również ściśle skorelowany z brakiem samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców Radziejowa. Wynikiem tego jest wysoki odsetek osób zależnych od usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Świadczy to o trudnej sytuacji finansowej mieszkańców co przekłada się na ich jakość życia. Kluczowa zatem będzie aktywizacja i integracja lokalnej społeczności, z uwzględnieniem w szczególności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Włączenie do życia lokalnej społeczności pozwoli na skuteczną aktywizację w innych sferach życia, a przede wszystkim na polu zawodowym.

Na terenie miasta istnieją także problemy natury środowiskowej. Główne ich źródła to piece wykorzystujące paliwa stałe, oraz drogi: krajowa nr 62 i wojewódzka nr 266. Piece na paliwa stałe są źródłem niskiej emisji gazów spalinowych, natomiast na wymienionych drogach istnieje wzmożony ruch samochodowy, co powoduje zanieczyszczenia komunikacyjne.

Miasto Radziejów posiada dobre położenie komunikacyjne, ze względu na przebieg drogi krajowej nr 62 oraz drogi wojewódzkiej nr 266. Jest też obszarem dość silnie zurbanizowanym, szczególnie w historycznej, centralnej części miejscowości. Centrum Radziejowa jest też istotne z punktu widzenia rozwoju miasta, to tutaj skupiają się siedziby instytucji publicznych, działalność usługowa. Centrum pełni również funkcje reprezentacyjne.

Infrastruktura społeczna na terenie miasta reprezentowana jest przede wszystkim przez siedziby instytucji kultury tj. Radziejowski Dom Kultury, Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną, a także: stadion sportowy, kryta pływalnia, placówki oświaty, czy szpital. Ilość obiektów jest wystarczająca jednak cechują się różnorodnym stopniem wyposażenia i stanem technicznym.

Wysokiej jakości infrastruktura społeczna ma istotne znaczenie w kontekście działań rewitalizacyjnych bo to przede wszystkim w tych miejscach mogą się odbywać różnorodne zajęcia aktywizujące i integrujące lokalną społeczność co pomaga wyjść z sytuacji kryzysowej.

IV. OBSZAR ZDEGRADOWANY

4.1. METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI

Dla potrzeb opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na cele sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 określono listę potencjalnych wskaźników. Służą one przedstawieniu przestrzennego zróżnicowania Miasta Radziejów biorąc pod uwagę cechy wskazujące na występowanie stanu kryzysowego.

Zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020”, delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach małych miast odbywa się poprzez wytyczenie obszarów wykazujących stan kryzysowy.

Ze względu na fakt, że na terenie Miasta Radziejów nie wydzielono trwale dzielnic lub innych jednostek struktury miejskiej dla potrzeb analizy wskaźnikowej posłużono się podziałem na jednostki strukturalne. Wydzielono 11 jednostek strukturalnych, przy czym przywiązano dużą wagę do tego, by cechowały się one wewnętrzną spójnością.

Każda z wydzielonych jednostek obejmuje obszar o podobnych cechach zabudowy, struktury użytkowania terenu i pełnionych funkcji. Obszary grupowano w ten sposób, by diagnozowane problemy wyróżniły dany obszar spośród innych.

Autorzy niniejszego opracowania dołożyli starań, aby podział na jednostki strukturalne w sposób możliwie trafny odzwierciedlał znane i powszechnie dostrzegane zróżnicowanie w przestrzeni społeczno – gospodarczej Miasta Radziejów.

Należy brać pod uwagę, że dla wyznaczonych jednostek strukturalnych musi być możliwość pozyskiwania danych pochodzących z wiarygodnych źródeł, zarówno na potrzeby delimitacji, jak i późniejszego monitoringu.

W związku z powyższym w tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby ludności wg ulic, co w dalszym etapie pozwoliło na wydzielenie jednostek strukturalnych będących podstawą analizy wewnątrzgminnej.

Tabela 4. Liczba ludności Miasta Radziejów w podziale na ulice

Lp.	Ulica	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie)	Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	Liczba mieszkańców ogółem
1	1 Maja	24	100	37	161
2	20 Stycznia	23	65	22	110
3	9 Maja	2	11	5	18
4	Armii Krajowej	7	31	6	44
5	Bema	11	21	6	38
6	Brzeska	42	143	62	247
7	Chabrowa	2	27	11	40
8	Cicha	1	4	1	6
9	Cypriana K. Norwida	5	25	0	30
10	Dolna	10	22	8	40
11	Działkowa	31	130	19	180
12	Edwarda Stachury	1	24	2	27
13	Franciszka Becińskiego	9	28	6	43
14	Franciszkańska	4	31	5	40
15	Fryderyka Chopina	36	88	8	132
16	Ignacego Paderewskiego	2	9	1	12
17	Józefa Górczyńskiego	6	15	1	22
18	Juliana Tuwima	5	23	1	29
19	Kasprowicza	1	19	14	34
20	Kazimierza Wielkiego	0	7	0	7
21	Kilińskiego	4	22	10	36
22	Komunalna	3	15	0	18
23	Konstantego I. Gałczyńskiego	8	30	0	38
24	Kościuszki	44	144	52	240
25	Krótka	3	1	0	4
26	Kruszwicka	31	92	27	150
27	Ks. Jana Wieczorka	6	6	1	13
28	Kujawska	7	59	3	69
29	Kwiatowa	10	34	13	57
30	Langiewicza	8	13	4	25
31	Leśna	27	42	9	78
32	Łąkowa	9	19	8	36
33	Marii Dąbrowskiej	50	140	56	246
34	Mickiewicza	10	37	7	54
35	Miodowa	2	8	1	11
36	Mirowskiego	8	39	11	58

Lp.	Ulica	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie)	Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	Liczba mieszkańców ogółem
37	Młynarska	4	17	4	25
38	Niska	9	19	8	36
39a	Objezdna (wyłącznie numery: 28/6, 28/14, 28/15, 32, 32/2, 34/2, 34/3 i 34/4 - bloki)	123	425	206	754
39b	Objezdna (pozostałe numery)	68	77	33	178
40	Ogrodowa	12	18	8	38
41	Ojca Św. Jana Pawła II	0	8	3	11
42	Okrzei	16	40	10	66
43	Parkowa	11	41	19	71
44	Piaskowa	19	22	3	44
45	Piastowska	11	45	26	82
46	Płowiecka	2	5	0	7
47	Podgórna	2	13	8	23
48	Polna	27	108	24	159
49	Pptk Antoniego Iglewskiego	4	6	0	10
50	Prusa	14	19	7	40
51	Puławskiego	2	8	2	12
52	Rolnicza	2	2	0	4
53	Rynek	13	40	15	68
54	Rzemieśnicza	2	7	1	10
55	Słoneczna	30	86	8	124
56	Słowackiego	4	21	5	30
57	Sosnowa	0	11	4	15
58	Sportowa	16	40	14	70
59	Stanisława Moniuszki	7	28	3	38
60	Stanisława Wyspiańskiego	9	33	4	46
61	Stroma	2	2	2	6
62	Szewska	12	25	5	42
63	Szkolna	66	85	24	175
64	Szpitalna	66	275	71	412
65	Szybka	20	38	16	74
66	Średnia	10	29	8	47
67	Targowa	5	8	2	15
68	Toruńska	16	47	12	75
69	Wąska	5	25	5	35
70	Wiatraczny Stok	7	22	1	30

Lp.	Ulica	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie)	Ludność w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	Liczba mieszkańców ogółem
71	Władysława Broniewskiego	4	8	3	15
72	Władysława Łokietka	11	31	9	51
73	Wyzwolenia	34	207	54	295
74	Zachodnia	19	34	8	61
75	Zakątna	1	3	2	6
76	Zamkowa	1	9	2	12
77	Zawadzkiego	1	12	5	18
78	Zielona	28	71	48	147
79	Żwirna	5	18	9	32
80	Żytnia	14	61	15	90
SUMA		1186	3673	1133	5 992

Źródło: Urząd Miasta Radziejów, stan na 31.12.2015 r.

Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni przedstawiono w formie tabelarycznej. Graficzne ujęcie podziału Miasta Radziejów na wydzielone jednostki strukturalne przedstawia rycina.

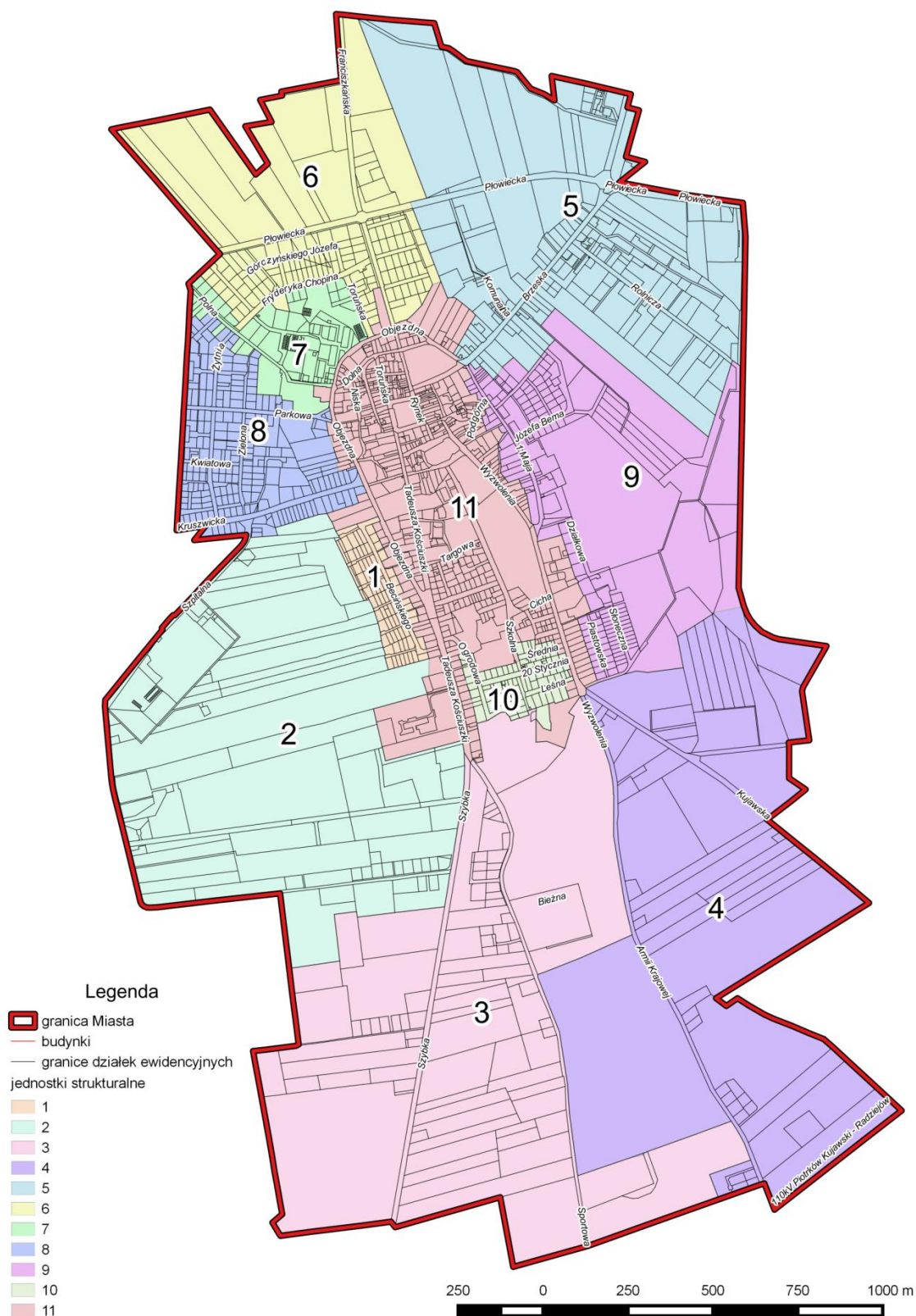
Tabela 5. Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni Miasta Radziejów

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców (osób / udział % w ogólnej liczbie mieszkańców)		Powierzchnia (ha) i udział procentowy powierzchni jednostki strukturalnej w powierzchni ogółem	
		osób	%	ha	%
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	228	3,8	5,1	0,9
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	412	6,9	89,3	15,7
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Pplk Antoniego Iglewskiego	154	2,6	112,7	19,8
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	113	1,9	101,3	17,8
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	269	4,5	73,4	12,9
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	231	3,8	44,4	7,8
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	1 159	19,3	10,2	1,8
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytnia	767	12,8	22,2	3,9
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa,	719	12,0	50,1	8,8

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców (osób / udział % w ogólnej liczbie mieszkańców)		Powierzchnia (ha) i udział procentowy powierzchni jednostki strukturalnej w powierzchni ogółem	
	Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka				
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	288	4,8	5,1	0,9
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieśnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	1 652	27,6	55,2	9,7
SUMA		5 992	100	569	100

Źródło: opracowanie własne, stan na 31.12.2015 r.

Analiza negatywnych zjawisk na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji prowadzona będzie w ujęciu 11 wydzielonych jednostek strukturalnych przedstawionych na rycinie.

Ryc. 3. Wydzielone jednostki strukturalne na terenie Miasta Radziejów
 Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

4.2. ANALIZA SFERY SPOŁECZNEJ

4.2.1. Problemy rynku pracy

Zgodnie z danymi GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła na koniec 2015 roku 9,7 % i była niższa niż wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego, kształtujący się na poziomie 13,2 % oraz dla stopy bezrobocia rejestrowanego dla powiatu radziejowskiego, która osiągnęła 21,7 %.

Biorąc pod uwagę dane GUS, stan na 31.12.2015 r. przedstawiono także udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W tym przypadku dane odnoszą się do osób bezrobotnych faktycznie zarejestrowanych, a nie szacowanej liczby osób bezrobotnych.

Dane wskazują, że udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie wynosi odpowiednio: dla Polski – 6,5 %, dla województwa kujawsko-pomorskiego – 8,2 %, a dla powiatu radziejowskiego – 13,1 %. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie i danymi ewidencji ludności Urzędu Miasta Radziejów wartość dla Miasta Radziejów wynosi 12,4 %, a szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniżej.

4.2.1.1 Wskaźnik – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie, według stanu na 31.12.2015 r. na terenie Miasta Radziejów zarejestrowanych było 457 bezrobotnych. Największa ich ilość zamieszkuje przy ulicy Objezdnej oraz ulicy Wyzwolenia. Są to jednak dane bezwzględne, wynikające z ilości mieszkańców ogółem.

Odzwierciedleniem faktycznego problemu bezrobocia jest udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym, co przedstawiono w formie tabelarycznej w ujęciu poszczególnych jednostek strukturalnych.

Tabela 6. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na terenie Miasta Radziejów

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	Liczba bezrobotnych ogółem	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	171	9	5,3
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	275	22	8,0
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Pplk Antoniego Iglewskiego	84	10	11,9
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	90	13	14,4

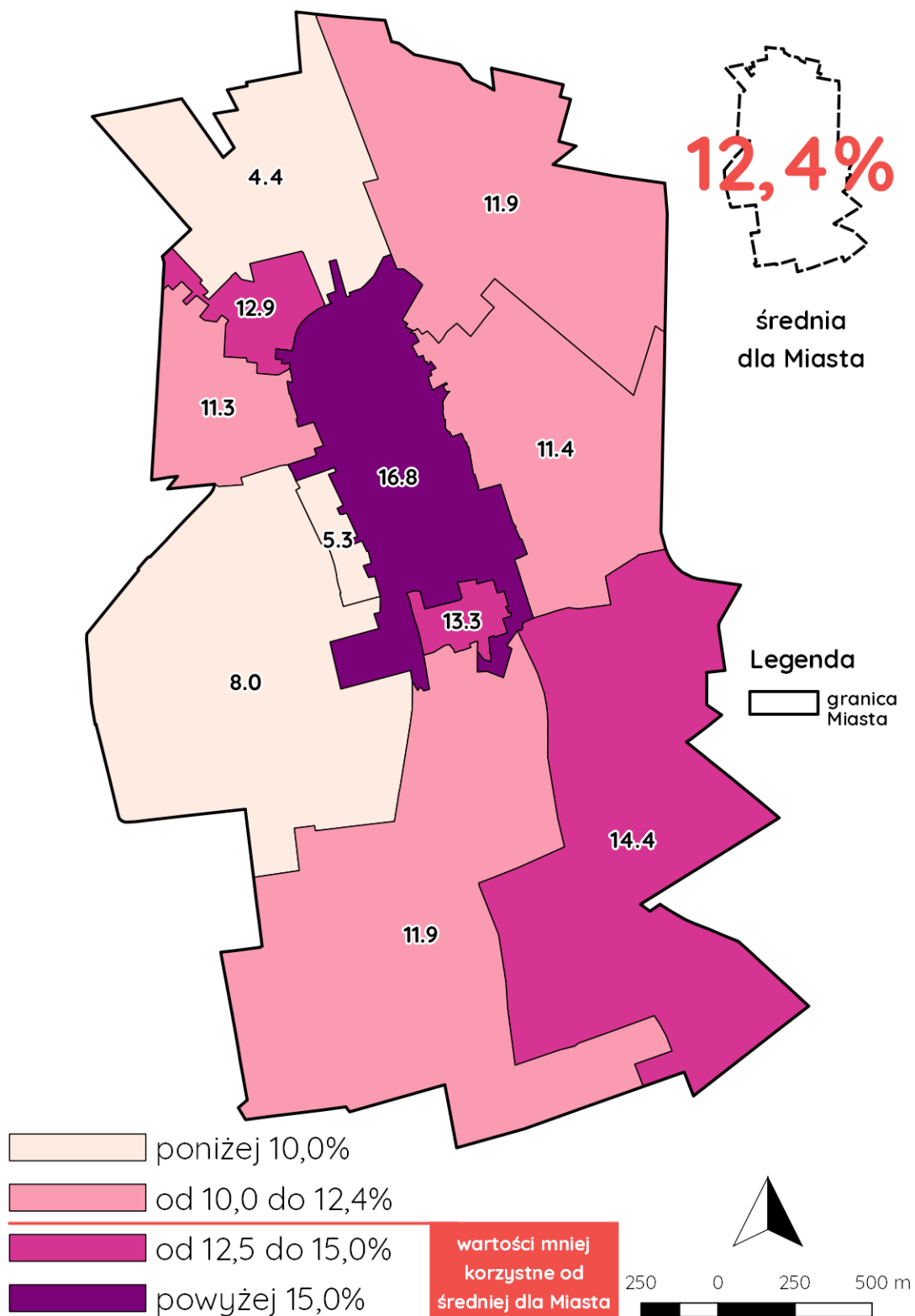
Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	Liczba bezrobotnych ogółem	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	160	19	11,9
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	158	7	4,4
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	673	87	12,9
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytnia	453	51	11,3
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	465	53	11,4
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	165	22	13,3
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	979	164	16,8
SUMA		3 673	457	12,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie, stan na 31.12.2015 r.

Na obszarze Miasta Radziejów udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosi średnio 12,4%.

Wśród mieszkańców kilku ulic nie ma osób zarejestrowanych jako bezrobotne. W obrębie jednostek strukturalnych (tj. obszary nr 4, 7 i 10), gdzie udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym jest wyższy niż średnia dla Miasta Radziejów wskazano na potrzebę objęcia wsparciem. Wyniki niekorzystne oznaczono w tabeli tłem niebieskim.

Rozkład przestrzenny zjawiska przedstawiono również w skali barw na rycinie.

Ryc. 4. Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

4.2.1.2 Wskaźnik - udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze

Na terenie Miasta Radziejów duża jest liczba osób, które bez pracy pozostają ponad 24 miesiące. Liczba takich bezrobotnych to 130 osób. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na terenie Miasta Radziejów wynosi 24,8 %. Informacje zostały opracowane zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie, według stanu na 31.12.2015 r.

Największa ilość osób bezrobotnych ponad 24 miesiące była zarejestrowana w Obszarze nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami - 47 osób.

W celu określenia faktycznego problemu bezrobocia osób, które bez pracy pozostają ponad 24 miesiące w ujęciu jednostek strukturalnych przedstawiono udział takich osób bezrobotnych w ogólnej ilości bezrobotnych na danym obszarze.

Tabela 7. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na terenie Miasta Radziejów

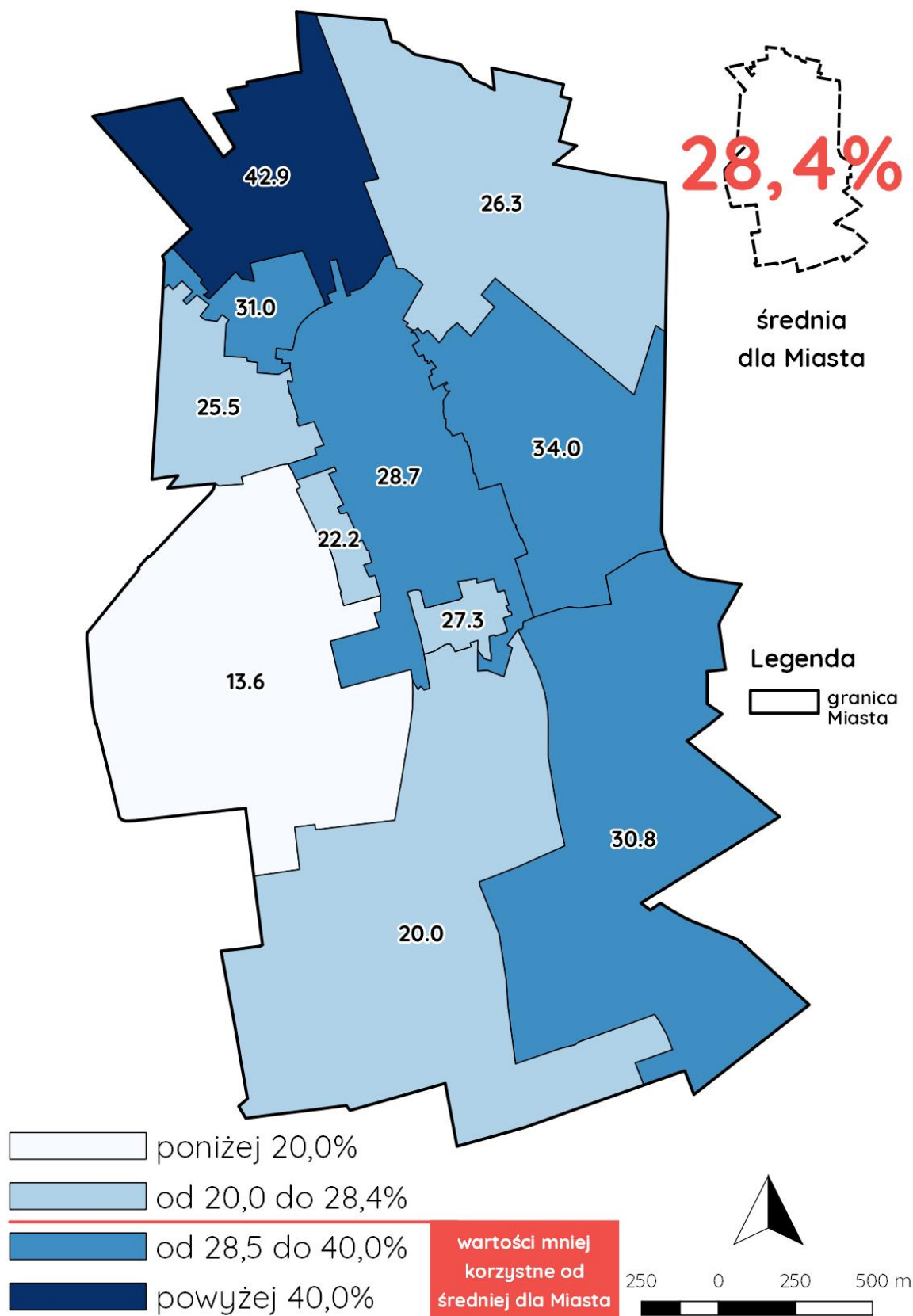
Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	9	2	22,2
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	22	3	13,6
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Ppłk Antoniego Iglewskiego	10	2	20,0
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	13	4	30,8
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	19	5	26,3
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	7	3	42,9
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	87	27	31,0
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytia	51	13	25,5
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	53	18	34,0
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	22	6	27,3

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	164	47	28,7
SUMA		457	130	28,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie, stan na 31.12.2015 r.

Na obszarze Miasta Radziejów udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych wynosi średnio 28,4%. Najwyższy udział takich osób zanotowano w Obszarze nr 6, gdzie 42,9 % bezrobotnych nie pracuje ponad 2 lata.

Jednostki strukturalne szczególnie narażone na długotrwałe pozostawanie bez pracy zostały zaznaczone w tabeli tłem niebieskim. Są to obszary, w których działania na rzecz aktywizacji zawodowej powinny być prowadzone priorytetowo.

Ryc. 5. Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

4.2.2. Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych

W celu oszacowania samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych, pozyskano dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie. MOPS realizuje zadania z zakresu polityki społecznej na rzecz osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnej sytuacji w jakiej się znalazły wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Głównym celem placówki jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Według danych MOPS w Radziejowie w roku 2015 przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródła finansowania) dla 505 osób w 210 rodzinach. Ze świadczeń pieniężnych skorzystało 381 osób w 157 rodzinach, a ze świadczeń niepieniężnych 337 osób w 133 rodzinach.

Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 491 osobom w 205 rodzinach.

Liczba kontraktów socjalnych wyniosła 11, a liczba osób objętych kontraktami socjalnymi osiągnęła 26.

Analizując sprawozdanie z działalności MOPS w Radziejowie za rok 2015 należy stwierdzić, że podstawowymi powodami występowania o pomoc była trudna sytuacja życiowa, występująca ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo oraz długotrwałą i ciężką chorobę. Działalność MOPS nastawiona była na usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem.

4.2.2.1 Wskaźnik - udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze

Grupę wskaźników dotyczących samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych odzwierciedla wskaźnik dotyczący udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem. Wskaźnik wyraźnie opisuje jaka część ludności w poszczególnych jednostkach strukturalnych nie jest w stanie funkcjonować samodzielnie, bez pomocy MOPS. Fakt ten został scharakteryzowany biorąc pod uwagę dane o ilości osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej.

Tabela 8. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze

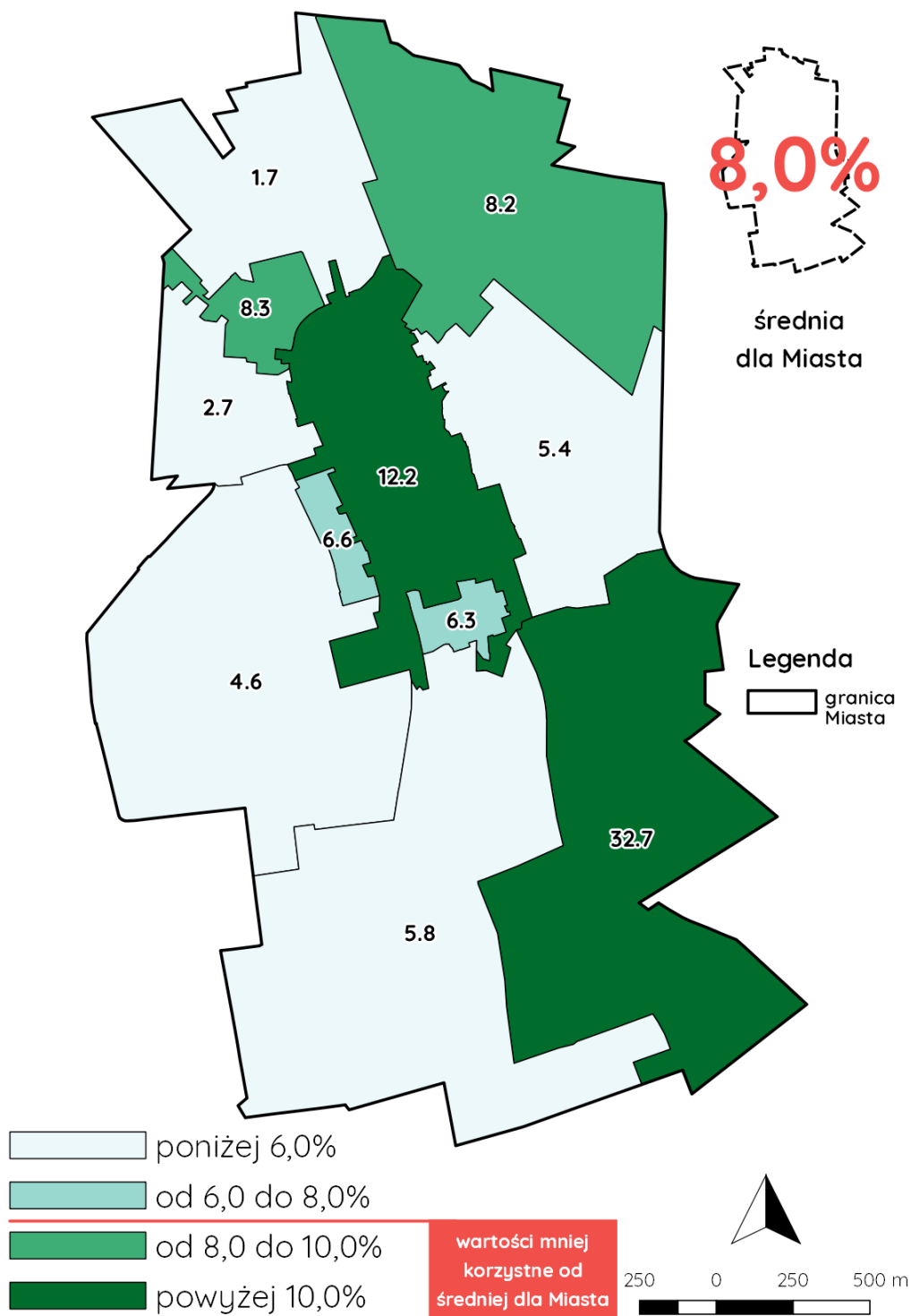
Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego	228	15	6,6

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem
	I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego			
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	412	19	4,6
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Pplk Antoniego Iglewskiego	154	9	5,8
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	113	37	32,7
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	269	22	8,2
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	231	4	1,7
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	1159	96	8,3
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytnia	767	21	2,7
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	719	39	5,4
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	288	18	6,3
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	1652	202	12,2
SUMA		5 992	482	8,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie, stan na 31.12.2015 r.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie, na podstawie danych o ilości osób pobierających zasiłki przyjęto, że liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wynosi 482. Średni udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wynosi 8,0 %. Wszystkie jednostki strukturalne, które charakteryzują się wysokim udziałem liczby osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej zaznaczono w tabeli tłem niebieskim.

Rozkład przestrzenny zjawiska przedstawiono również w skali barw na rycinie.

Ryc. 6. Udział (%)osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

4.3. ANALIZA SFERY ŚRODOWISKOWEJ

4.3.1. Przyrodnicze warunki lokalnej egzystencji

Znaczącym problemem w sferze środowiskowej dla mieszkańców Miasta Radziejów jest problem tzw. niskiej emisji związanej ze spalaniem paliw stałych w tradycyjnych piecach domowych. Na terenie opisywanego obszaru nie funkcjonuje zorganizowana sieć ciepłownicza, która obejmowałaby znaczny teren Miasta.

4.3.1.1 Wskaźnik - udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru

Dla obliczenia udziału gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru posłużono się danymi zebranymi podczas inwentaryzacji terenowej na potrzeby opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów. Inwentaryzacja odbyła się we wrześniu 2014 r. i objęła około 80 % budynków mieszkalnych.

W tabeli przedstawiono wyniki analizy, wskazując ilość gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe względem ogółu gospodarstw ujętych w inwentaryzacji. Średni udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych na terenie Miasta Radziejowa szacuje się na poziomie 56 %. Należy przy tym zaznaczyć, że poziom ten byłby znacznie wyższy, gdyby nie fakt istnienia lokalnych kotłowni gazowych zaopatrujących w ciepło m.in. budynki wielorodzinne przy ulicy Objezdnej, Polnej, Marii Dąbrowskiej, Kujawskiej, Działkowej czy Szpitalnej.

Obszary, dla których wartość wskaźnika jest poniżej średniej wartości dla Miasta oznaczono w tabeli tłem niebieskim.

Tabela 9. Udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	94
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	<1
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Ppłk Antoniego Iglewskiego	97

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	23
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	85
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	77
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	<1
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytia	85
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	98
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	97
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	82
Średnia dla Miasta Radziejów		56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych podczas inwentaryzacji terenowej na potrzeby Planu Gospodarki Niskoemisyjnej

Gospodarstwa domowe ze względu na sposób ogrzewania podzielić na dwie grupy.

Pierwszą grupę będą stanowić ulice, w obrębie których źródłem zaopatrzenia w ciepło jest lokalna kotłownia zarządzana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EMPEGIEK Sp. z o.o. Gospodarstwa domowe położone w tych budynkach nie są znaczącym problemem dla Miasta Radziejów biorąc pod uwagę problem niskiej emisji.

Według danych uzyskanych od EMPEGIEK kotłownię uruchomiono w 1995 r. Obiekt składa się z 3 kotłów RU1-S9 STREBEL o łącznej mocy 1,5 MW. Sprawność nominalna kotłowni wynosi 85 %. Stosowanym paliwem na cele wytwarzania energii cieplnej jest gaz sieciowy wysokometanowy typu E.

Obiekt zaopatruje w ciepło 9 budynków mieszkalnych wielorodzinnych znajdujących się przy ulicy Objezdnej, Polnej i Marii Dąbrowskiej. Budynki te należą głównie do zasobu Spółdzielni Mieszkaniowej (8 budynków). Jeden budynek znajduje się w zarządzie RTBS.

Biorąc pod uwagę dane zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów, dziewięć budynków mieszkalnych zaopatrywanych w ciepło sieciowe stanowi zaledwie 0,5 % zasobu wszystkich budynków mieszkalnych w Mieście. Jednakże w przeliczeniu na powierzchnię użytkową, liczbę mieszkań, liczbę mieszkańców czy zapotrzebowanie na ciepło udział ten jest znacznie wyższy i kształtuje się następująco:

- liczba mieszkań – 17,1 %,
- powierzchnia użytkowa – 10,7 %,

- liczba mieszkańców – 12,7 %.

W kolejnej tabeli przedstawiono charakterystykę budynków mieszkalnych zaopatrywanych w ciepło przez kotłownię lokalną zlokalizowaną przy ulicy Objezdnej.

Tabela 10. Budynki zaopatrywane w ciepło sieciowe na terenie Miasta Radziejów

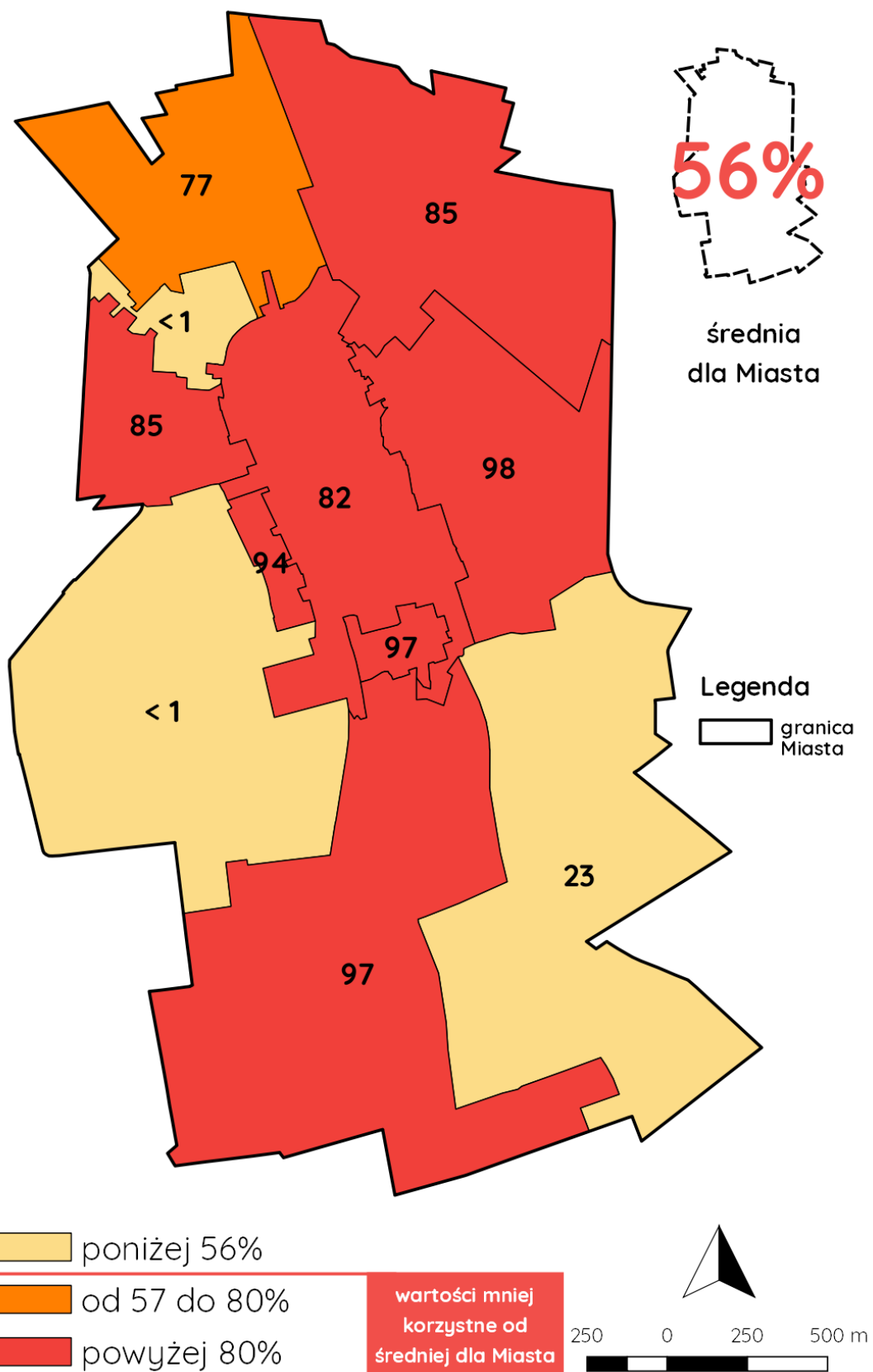
Lokalizacja		Zarząd	Okres budowy	Liczba mieszkań	Pow. użytkowa [m ²]	Liczba mieszkańców
ulica	nr domu					
Dąbrowskiej	3	SM	od 1967 do 1985	40	2 216,0	105
Dąbrowskiej	5	SM	od 1967 do 1985	40	2 216,0	97
Objezdna	32/2	SM	od 1967 do 1985	45	1 954,6	95
Objezdna	34/3	SM	od 1967 do 1985	45	1 957,5	94
Objezdna	34/4	SM	od 1967 do 1985	45	2 304,0	116
Objezdna	34/2	RTBS	od 1967 do 1985	45	1 922,6	120
Polna	2	SM	od 1993 do 1997	18	935,6	40
Polna	4	SM	od 1993 do 1997	18	847,7	27
Polna	6	SM	po 1998	26	1 139,3	46
Łącznie				322	15 493,0	740
Udział (w skali całego Miasta)				17,1 %	10,7 %	12,7 %

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów

Ponadto do pierwszej grupy należy zaliczyć budynki wielorodzinne przy ulicy Działkowej, Szpitalnej czy Kujawskiej. Budynki ogrzewane gazem ziemnym nie stanowią w tym przypadku znaczącego problemu w sferze środowiskowej Miasta Radziejów. Jednak pozostałe gospodarstwa korzystające z paliw stałych będących źródłem tzw. niskiej emisji i zlokalizowane w obrębie wymienionych ulic są takim problemem.

Pozostały obszar w ramach jednostek strukturalnych, gdzie dominują indywidualne źródła ogrzewania z zastosowaniem paliw stałych proponuje się uznać jako narażone na problem niskiej emisji i w konsekwencji włączenia do obszaru zdegradowanego.

Rozkład przestrzenny zjawiska przedstawiono również w skali barw na rycinie.

Ryc. 7. Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru – ujęcie graficzne zjawiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

4.4. PODSUMOWANIE WYSTĘPOWANIA NEGATYWNYCH ZJAWISK SFERY SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ – UWZGLĘDNIONYCH PRZY WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Na cele przeprowadzenia analizy negatywnych zjawisk w sferze społecznej i środowiskowej pozyskano dane z Urzędu Miasta Radziejów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie i Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie.

Na podstawie przeprowadzonych analiz należy wskazać, że na terenie Miasta Radziejów:

- 1) Średni udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosi 12,4%. Jednostki strukturalne, w których udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym jest wyższy niż 12,4% cechują się koncentracją negatywnego zjawiska. Takie wartości oznaczono w tabeli tłem niebieskim.
- 2) Przeciętnie udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych stanowi 28,4%. Wartości dotyczące jednostek strukturalnych, gdzie ten udział jest wyższy oznaczono w tabeli tłem niebieskim ze względu na nawarstwienie negatywnej cechy.
- 3) Średni udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem wynosi 8,0%. W jednostkach strukturalnych, gdzie udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem jest wyższy niż 8,0% wskazuje się na występowanie stanu kryzysowego.
- 4) W zakresie przyrodniczych warunków lokalnej egzystencji przedstawiono udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru. Udział ten w ujęciu całego Miasta Radziejów wynosi 56 %. Jednostki strukturalne, w których udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru jest wyższy niż wartość referencyjna 56% oznaczono tłem w tabeli niebieskim, co oznacza występowanie stanu kryzysowego.

Zestawienie wskaźników uwzględnionych do wskazania obszaru zdegradowanego na terenie Miasta Radziejów przedstawiono w tabeli.

Jedyną jednostką strukturalną, która spełniła kryterium występowania trzech wartości wybranych wskaźników strefy społecznej przyjmujących wartości mniej korzystne niż średnia dla całego Miasta Radziejów oraz dodatkowo wartość wskaźnika dla strefy środowiskowej również jest mniej korzystna niż średnia, jest Obszar nr 11 obejmujący Rynek wraz z przyległymi ulicami.

Tabela 11. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	5,3	22,2	6,6	94
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	8,0	13,6	4,6	<1
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Pplk Antoniego Iglewskiego	11,9	20,0	5,8	97
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	14,4	30,8	32,7	23
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	11,9	26,3	8,2	85
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	4,4	42,9	1,7	77
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	12,9	31,0	8,3	<1
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytnia	11,3	25,5	2,7	85
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewiczza,	11,4	34,0	5,4	98

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
	Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka				
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	13,3	27,3	6,3	97
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	16,8	28,7	12,2	82
SUMA		12,4	28,4	8,0	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych, stan na 31.12.2015 r.

V. OBSZAR ZDEGRADOWANY

Zastosowano zasadę proponowaną w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020” mówiącą, że za obszar zdegradowany mogą zostać uznane jednostki strukturalne, w których co najmniej 2 z 4 wybranych wskaźników (w tym co najmniej jeden ze sfery społecznej i co najmniej 1 spoza sfery społecznej) przyjmują wartości mniej korzystne od średnich wartości dla Miasta.

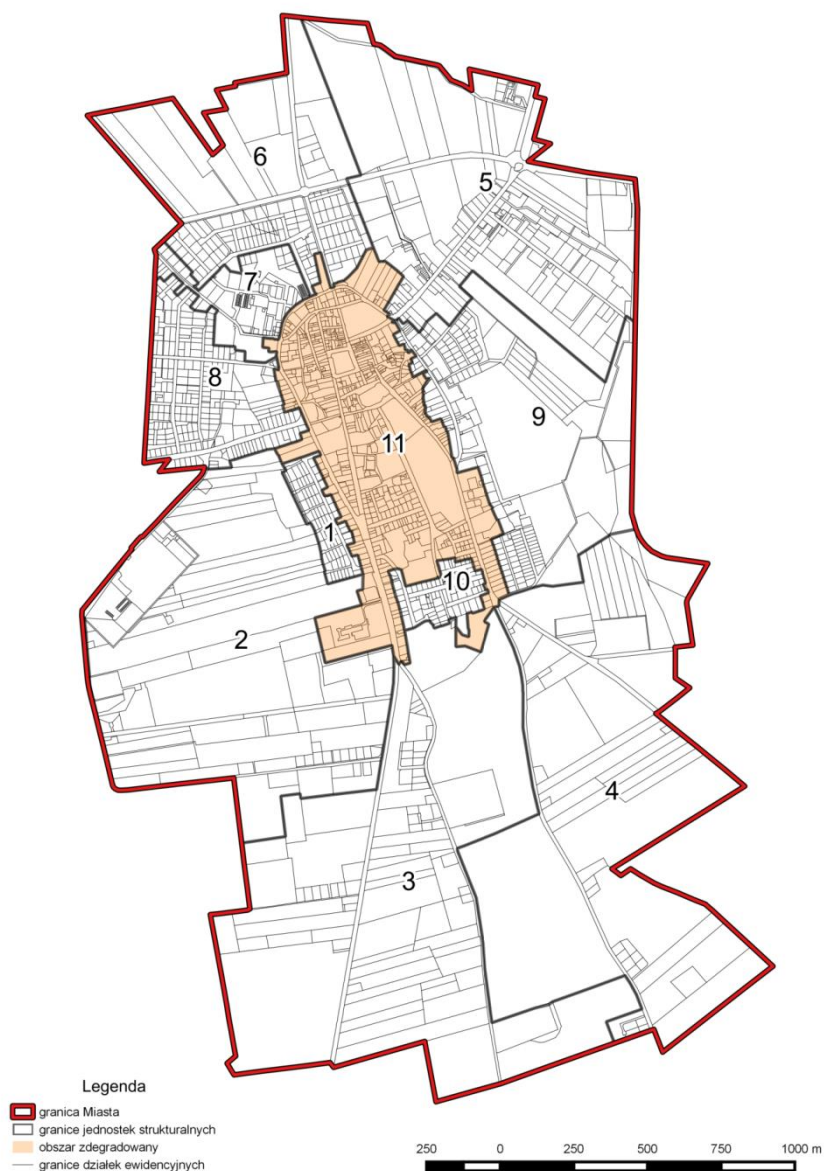
W przypadku Miasta Radziejów przyjęto zasadę wyboru tych jednostek strukturalnych, dla których 3 wybrane wskaźniki ze sfery społecznej są mniej korzystne niż wartość średnia dla Miasta Radziejów i jednocześnie obszar spełnia kryterium problemów środowiskowych mierzonych wskaźnikiem udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru.

W wyniku przeprowadzonej analizy tylko jedna jednostka strukturalna spełniła kryterium występowania trzech wartości wybranych wskaźników ze sfery społecznej przyjmujących wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla całego Miasta Radziejów i dodatkowo wartość wskaźnika strefy środowiskowej również jest mniej korzystna niż średnia. Jest to Obszar nr 11 obejmujący Rynek wraz z przyległymi ulicami

Wobec zebranych informacji proponuje się **uznanie za obszar zdegradowany** Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna.

W wyznaczonym obszarze zdegradowanym mieszkają 1652 osoby tj. 27,6 % mieszkańców Miasta Radziejów. Powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 55,2 ha. Jest to 9,7 % powierzchni Miasta Radziejów.

Granice obszaru zdegradowanego na tle granic Radziejowa przedstawiono w formie ryciny.

Ryc. 8. Obszar zdegradowany na terenie Miasta Radziejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

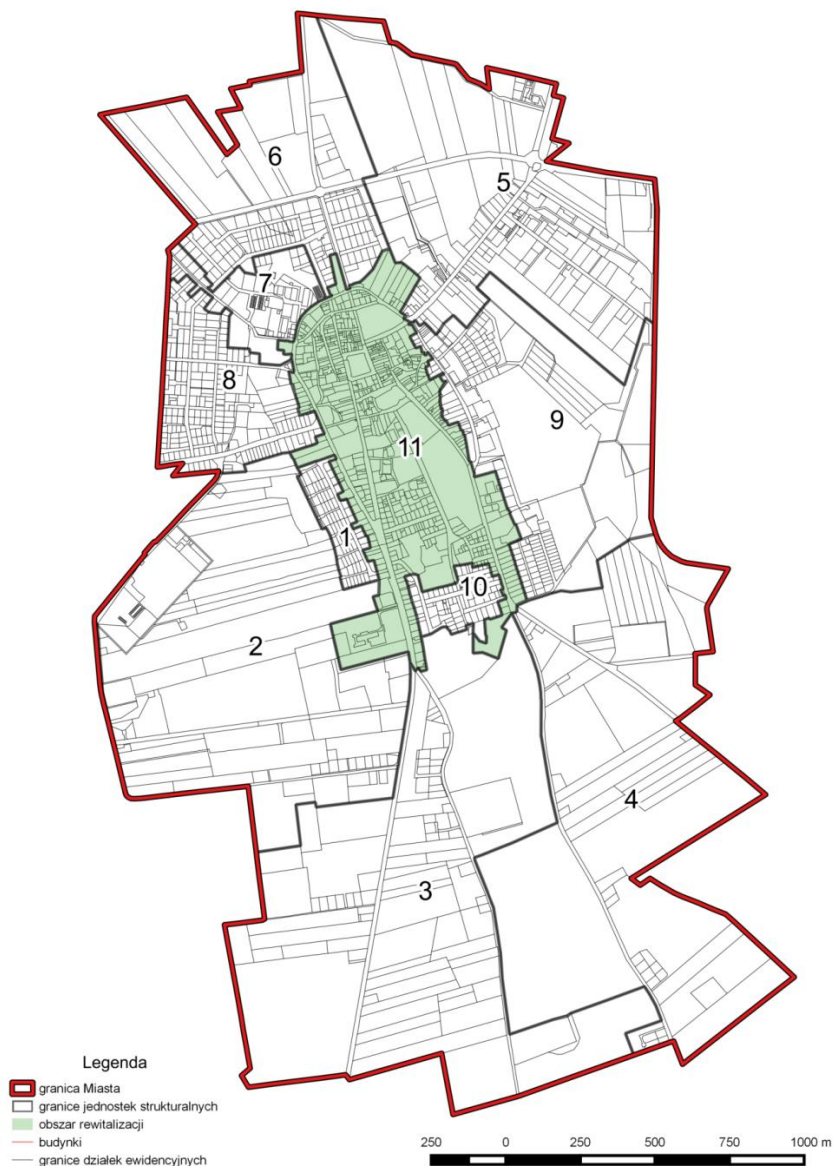
VI. OBSZAR REWITALIZACJI

Obszarem rewitalizacji może być cały obszar zdegradowany lub jego część.

Należy jednak pamiętać, że obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni i 30% ludności Miasta Radziejów. Wyznaczony wcześniej obszar zdegradowany spełnia te kryteria.

W związku z powyższym do **obszaru rewitalizacji** Miasta Radziejów proponuje włączyć Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego,

Rzemieśnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna.

Ryc. 9. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Wyznaczony obszar rewitalizacji, na który składa się jednostki strukturalnej nr 11 Rynek wraz z przyległymi ulicami obejmuje 1 652 osoby, tj. 27,6 % mieszkańców Miasta Radziejów.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów wynosi 55,2 ha i co stanowi 9,7 % powierzchni całkowitej Miasta Radziejów.

Biorąc pod uwagę zebrane dane i informacje uznaje się za zasadne wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w zaproponowanej formie. Dane dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono w następującej tabeli.

Tabela 12. Podstawowe informacje dotyczące obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Podstawowe informacje	Obszar zdegradowany	Obszar rewitalizacji
Zasięg przestrzenny	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna
Powierzchnia (ha)	55,2 ha	55,2 ha
Powierzchnia (%)	9,7 %	9,7 %
Liczba mieszkańców	1 652	1 652
Udział w ludności gminy ogółem	27,6 %	27,6 %

Źródło: opracowanie własne

VII. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Na bazie wyznaczonego wcześniej obszaru rewitalizacji konieczne jest przedstawienie szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, który stanowi jednostka strukturalna: Obszar nr 11 Rynek wraz z przyległymi ulicami.

Obszar rewitalizacji obejmuje teren ulic: 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (z wyłączeniem bloków), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna.

Jest to zwarty obszar centrum Miasta Radziejowa z przyległymi ulicami, zamieszkały przez 1 652 osoby. Mimo objęcia jedynie 9,7% powierzchni Radziejowa, udział osób zamieszkujących obszar rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi aż 27,6%.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie, według stanu na 31.12.2015 r. obszar rewitalizacji zamieszkują 164 osoby bezrobotne, co stanowi 35,9% ogółu osób bezrobotnych z terenu Miasta Radziejów.

Przyczyn tak dużej koncentracji osób pozostających bez pracy właśnie w centrum Radziejowa można upatrywać w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej całego miasta. Wizja terenowa pozwoliła stwierdzić, że w centrum Radziejowa dominuje stara zabudowa, reprezentująca budynki przedwojenne. Budynki młodsze dominują na obrzeżach. Utrzymanie budynków wyeksploatowanych technicznie, wymaga częstych remontów i dużych nakładów finansowych na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej. Ponieważ jest to zabudowa o dużej wartości historycznej koszty prowadzonych prac są

znacznie wyższe niż w odniesieniu do budynków, które są młodsze i spełniają bardziej szczegółowe normy budowlane. Taki stan rzeczy powoduje, że przedsiębiorcy na miejsce lokalizacji działalności gospodarczych wybierają lokale położone poza centrum. Bezpośrednio przy radziejowskim Rynku funkcjonują lokale nieruchomości nieużytkowane, niszczone, których nikt nie chce wynajmować. Przekłada się to na małą liczbę miejsc pracy i przenoszenie ich w inne rejony Radziejowa, co może być przyczyną większej koncentracji bezrobocia właśnie w centrum.

Przyczyną dużego bezrobocia osób zamieszkujących obszar rewitalizacji upatrywać należy również w odniesieniu do kompetencji zawodowych i doświadczenia w pracy tych osób. Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci obserwowano rozwój Miasta, jego rozbudowę. Osoby przedsiębiorcze, bardziej zamożne, o lepszym statusie społecznym przenosiły się na osiedla domów jednorodzinnych, tam zakładały podmioty gospodarcze, zakłady rzemieślnicze. Natomiast osoby o niższym statusie społecznym i ekonomicznym, mało przedsiębiorcze, ze względów finansowych dalej mieszkają w niszczonej wielorodzinnych budynkach w centrum Radziejowa lub budynkach jednorodzinnych, ale o niskim standardzie. Jest to oczywiście duże uogólnienie, jednak nie można wykluczyć, że taki wieloletni proces utrwalił pewne negatywne zmiany w strukturze społecznej. Zarówno dane literaturowe dotyczące miast ogólnie, jak i wywiad terenowy w Radziejowie potwierdzają, że to właśnie w centralnej części miast, występuje stosunkowo duży udział osób bezrobotnych.

W przypadku Miasta Radziejów przeciętnie udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosi 12,4%. Dla obszaru rewitalizacji udział ten jest znacznie wyższy i wynosi 16,8%. Dla porównania warto przytoczyć, że dla Polski wskaźnik ten wynosi 6,5% - jest więc ponad dwukrotnie niższy.

W celu bardziej szczegółowego opisu problemu bezrobocia w obszarze rewitalizacji należy odnieść się również do czasu pozostawania bez pracy. Analiza wskazuje, że spośród 164 osób bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji, aż 28,7% z nich pozostaje bez pracy ponad 24 miesiące. Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w obszarze rewitalizacji wynosi 47 osób, co przy ogólnej ilości takich osób w skali całego Radziejowa (tj. 130 osób) stanowi 36,2% udziału.

Podsumowując stwierdzono, że na przeciwdziałanie problemowi bezrobocia niezbędne są działania zmierzające do aktywizacji osób pozostających bez pracy, dążenie do tworzenia nowych miejsc pracy, podnoszenie umiejętności i kwalifikacji osób poszukujących pracy oraz wprowadzanie udogodnień dla przedsiębiorców. Tylko takie działania mogą prowadzić do poprawy sytuacji osób bezrobotnych oraz przedsiębiorców.

Należy przy tym wskazać, że funkcjonowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie oraz duża liczba potencjalnych pracowników stanowią również potencjał rozwojowy Radziejowa. Dzięki jego odpowiedniemu wykorzystaniu, możliwe jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Konsekwencją dużej liczby osób bezrobotnych jest niekorzystna sytuacja ekonomiczna mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wśród 1 652 osób mieszkających w obszarze rewitalizacji, aż 202 osoby w gospodarstwach domowych korzystają ze środowiskowej pomocy społecznej. Jest to 12,2 % ogółu mieszkańców i jest wynikiem znacznie wyższym niż wskazuje na to wartość przeciętna dla Miasta Radziejów na poziomie 8,0%.

Zapewne podjęcie działań w zakresie ograniczenia bezrobocia przełoży się na obniżenie ilości osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Niemniej jednak konieczne jest wprowadzenie działań na rzecz edukacji

i wsparcia tych osób korzystających z pomocy w różnych formach, gdyż bezrobocie nie jest jedyną przyczyną korzystania ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej.

Na bazie występujących problemów społecznych dokonano również analizy wybranego wskaźnika spoza sfery społecznej. Jest nim udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru. W skali całego Radziejowa wskaźnik ten osiągnął wartość 56%, natomiast dla obszaru rewitalizacji jest znacznie wyższy i wynosi 82%. Powoduje to konieczność uwzględnienia w procesie rewitalizacji również zjawiska niskiej emisji. Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza w związku z opisanym problemem powinno być realizowane kompleksowo, również poprzez wdrożenie zadań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów.

Oprócz występujących problemów w kontekście procesu rewitalizacji ważny jest także potencjał społeczny występujący na obszarze rewitalizacji. Jest on reprezentowany przez funkcjonujące na nim i zrzeszające mieszkańców obszaru rewitalizacji, jako pozostałych części Miasta Radziejów organizacje pozarządowe, kluby i koła zainteresowań. Najważniejsze z nich to:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji "RAZEM",
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "LIDER",
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej "Radziejowianka",
- Chór "LARGO",
- Miejski Klub Sportowy "Start",
- Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE,
- Radziejowskie Stowarzyszenie Unitis Viribus,
- Lokalna Grupa Działania "Razem dla Powiatu Radziejowskiego",
- Radziejowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Francji,
- Towarzystwo Miłośników Kujaw w Radziejowie,
- Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Radziejowie.

Radziejowski Dom Kultury realizuje zadania z zakresu prowadzenia wielokierunkowej działalności kulturalnej, edukacyjnej, wychowawczej i promocyjnej. W siedzibie RDK-u funkcjonuje wiele grup zainteresowań, czy zespołów zrzeszających mieszkańców Miasta, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji. Główne formy działalności to imprezy cykliczne, imprezy masowe w tym inscenizacje historyczne, stałe formy stacjonarne, zajęcia w ferie i wakacje dla dzieci i młodzieży, imprezy okolicznościowe, turnieje, konkursy, warsztaty, występy, pokazy i inne. Wśród stacjonarnych form pracy wyróżnić należy: formację tańca nowoczesnego „The Fresh”, grupę wokalną „Nasza Stacja Metro”, warsztaty plastyczne „Zróbmy sobie arcydziełko” czy zajęcia indywidualne z zakresu podstawy nauki gry na gitarze. Organizowane są również festiwale i przeglądy, w tym m.in. Prezentacje Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej oraz Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Kujawskiej im. Franciszka Becińskiego.

W zakresie potrzeb i planów Radziejowskiego Domu Kultury niezbędnym dla lepszego spełnienia potrzeb dla lokalnej społeczności jest remont sali widowiskowej. Konieczna jest wymiana podłogi na widowni i scenie, wymiana starych, zniszczonych foteli, wymiana oświetlenia i sieci grzewczej na widowni i scenie, wymiana instalacji elektrycznej i zakup specjalistycznego oświetlenia. Planowana jest wymiana ogrzewania w całym budynku oraz wymiana krzeseł i stolików w pomieszczeniach oraz zakup krzeseł konferencyjnych.

Radziejowski Dom Kultury planuje rozszerzyć ofertę działań kulturalnych o warsztaty dla „młodych” adeptów rycerstwa. W związku z coraz większym zainteresowaniem inscenizacją Sejmików Szlacheckich i Jarmarkiem Królewskim pojawiła się konieczność zakupu strojów, obuwia i rekwizytów: np. szable i miecze. Potrzebne są również stroje dla grupy tanecznej cieszącej się dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży oraz dla odnoszącej sukcesy w regionie i kraju grupy wokalne „Nasza Stacja Metro”.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie zlokalizowana jest w ul. Objezdnej 33. Stan księgozbioru wymienionej placówki według stanu na koniec roku 2015 wyniósł 55 506 woluminów. Ilość wypożyczeń wyniosła 37 098 woluminów, w tym 30 747 woluminów na zewnątrz oraz 6 351 woluminów na miejscu. Wśród form aktywizowania młodzieży wymienić należy konkursy, spotkania autorskie, prelekcje, lekcje biblioteczne, wystawy czy udział w Dyskusyjnym Klubie Książki. Zgodnie z danymi Dyrektor Biblioteki ilość imprez w 2015 r. wyniosła 22, natomiast ilość korzystających to 4 977 osób. Około 50 % księgozbioru wprowadzona jest do Bazy – katalog on-line poprzez System Biblioteczny MAK+.

W trakcie konsultacji społecznych interesariusze wskazywali, że najważniejszym problemem w obszarze rewitalizacji jest problem bezrobocia spowodowany biernością zawodową mieszkańców. Większość z osób zarejestrowanych w PUP jest nieaktywna zarówno społecznie, jak i zawodowo, a także nie wykazuje chęci do zmiany swojej sytuacji życiowej. Taka postawa uniemożliwia im włączenie się do lokalnej społeczności. W obszarze rewitalizacji odnotowuje się największy odsetek osób bezrobotnych w całym mieście, co zostało potwierdzone również przez interesariuszy. Uczestnicy konsultacji społecznych wskazali także na dużą zależność osób od pomocy społecznej. Jest to problem, który jest ściśle powiązany z bezrobociem, a także jest przekazywany w rodzinach z pokolenia na pokolenie. Możliwość korzystania z zasiłków i bierność społeczna i zawodowa skutkuje brakiem samodzielności życiowej i finansowej dużej części mieszkańców, która także nie integruje się z resztą społeczeństwa.

Interesariusze wskazali również w kontekście integracji społecznej i aktywizacji problemy natury przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, które są związane z brakiem dostosowania infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców. Najczęściej poruszaną kwestią była pilna modernizacja Rynku. Pełni on wiele ważnych funkcji dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całego Radziejowa. Stanowi miejsce spotkań, rekreacji i organizacji różnorodnych imprez. W kamienicach tworzących pierzeje Rynku zlokalizowanych jest wiele lokalnych przedsiębiorstw. Wskazano przede wszystkim na brak funkcjonalności samego placu. Miejsce jest nieodpowiednio przystosowane do organizacji imprez i innych różnorodnych wydarzeń. Modernizacji wymaga przede wszystkim układ przestrzenny alejek, zieleni urządzonej i małej architektury. Takie działania mogłyby ożywić daną przestrzeń i zwiększyć wachlarz możliwości co do organizacji różnorodnych wydarzeń.

Interesariusze wskazali także na potrzeby modernizacji Radziejowskiego Domu Kultury, który jest obecnie нефunkcjonalny i istnieje pilna potrzeba dostosowania wnętrza budynku do potrzeb osób korzystających z jego usług. Modernizacja wnętrza, a przede wszystkim sali widowiskowej pozwoli przede wszystkim zwiększyć możliwości organizacji różnych wydarzeń i oferty kulturalnej Domu Kultury.

W ramach konsultacji społecznych poruszono także inne problemy występujące na obszarze rewitalizacji, tj. słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, czy brak miejsc pracy. Mieszkańcy i pozostali interesariusze wskazali także na problemy natury infrastrukturalnej

związane złym stanem technicznym dróg, brakiem ścieżek rowerowych, złym stanem technicznym zabudowy w ścisłym centrum miejscowości.

Podsumowując wyznaczony obszar rewitalizacji znajduje uzasadnienie w występujących problemach społecznych, a także zdiagnozowanych potrzebach wskazanych podczas konsultacji społecznych. Poniżej przedstawiono także tabelę opisującą najważniejsze problemy i potencjały rozwoju obszaru rewitalizacji.

Tabela 13. Najważniejsze problemy i potencjały występujące na obszarze rewitalizacji Miasta Radziejowa

Najważniejsze problemy	Najważniejsze potencjały
<ul style="list-style-type: none"> – wysokie bezrobocie, – duży udział osób długotrwale bezrobotnych, – brak chęci podjęcia zatrudnienia, – brak chęci podniesienia kwalifikacji zawodowych, – brak aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, – niska samowystarczalność ekonomiczna gospodarstw domowych, – wysoki udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, – zły stan techniczny bądź niedostosowanie do obecnych wymagań technicznych starej zabudowy w Centrum Radziejowa, – niedostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna i przestrzeń publiczna. 	<ul style="list-style-type: none"> – potencjał kapitału ludzkiego reprezentowany przez dużą liczbę osób bezrobotnych, – potencjał społeczny reprezentowany przez lokalne organizacje pozarządowe, – infrastruktura społeczna w postaci Radziejowskiego Domu Kultury, – przestrzeń publiczna w postaci Rynku.

Źródło: opracowanie własne

VIII. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

W tym rozdziale przedstawiono wizję obszaru rewitalizacji, która zawiera opis sytuacji docelowej na obszarze rewitalizacji dla którego zamierza prowadzić się interwencję. Uwzględnia ona również analizę lokalnych potrzeb i potencjałów występujących w centrum Radziejowa. Wizja odpowiada także na kluczowe pytanie: do jakiego stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzonej interwencji dążymy? Dokładne określenie wizji rozwoju pozwala wyznaczyć odpowiednio ukierunkowane na rozwiązanie problemów cele rewitalizacji i przypisanie do nich właściwych kierunków działań.

Zamierzonym efektem rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru Rynku wraz z przyległymi ulicami. Przeprowadzenie odpowiednio ukierunkowanej interwencji ma doprowadzić do wyrównania poziomu rozwoju całego obszaru Miasta Radziejowa poprzez zmniejszenie skali zbadanych negatywnych zjawisk.

Głównym efektem interwencji na obszarze rewitalizacji będzie ograniczenie problemów natury społecznej występujących na obszarze rewitalizacji, w tym przede

wszystkim wysokiego poziomu bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego, a także braku samowystarczalności ekonomicznej gospodarstw domowych. Planowana interwencja będzie polegała na przeprowadzeniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie mieszkańców obszaru rewitalizacji. Jednym z ważnych problemów na wyznaczonym obszarze jest także problem natury środowiskowej związany z występowaniem gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe będące źródłem niskiej emisji. Dlatego konieczne jest przeciwdziałanie temu zjawisku i poprawa efektywności energetycznej budynków w centrum miasta.

Tabela 14 przedstawia ciąg przyczynowo-skutkowy procesu rewitalizacji w obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów. Wskazano jakie jest planowana interwencja i z jakich problemów wynika, a także jakie są zamierzone efekty.

Tabela 14. Proces rewitalizacji w obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów

Obszar rewitalizacji	Zbadane problemy	Planowane działania	Efekt interwencji
Obszar 11: Rynek z przyległymi ulicami	<ul style="list-style-type: none"> – wysoki udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym – wysoki udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych, – wysoki udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem, – wysoki udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych, – niedostosowanie infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej Rynku do potrzeb mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie podmiotu odpowiedzialnego za reintegrację społeczno-zawodową nieaktywnych zawodowo i biernych społecznie mieszkańców obszaru rewitalizacji, – Przeprowadzenie zajęć z zakresu animacji lokalnej na rzecz aktywnego włączenia rodzin zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie z obszaru rewitalizacji, – Trening umiejętności i kompetencji społecznych, – Rozszerzenie działalności w postaci niestacjonarnych usług społecznych dla osób zależnych niesamodzielnych życiowo i finansowo, – Poprawa efektywności energetycznej budynków z obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, – Zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych, w tym długotrwałe bezrobotnych, – Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z usług MOPS, – Zwiększenie samodzielności mieszkańców poprzez nabycie odpowiednich kompetencji i umiejętności, – Zwiększenie dostępności usług społecznych, – Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum Radziejowa poprzez modernizację Rynku, – Zmniejszenie niskiej emisji gazów spalinowych, – Zwiększenie możliwości oferowanych usług przez RDK i zwiększenie liczby korzystających osób dzięki modernizacji siedziby domu kultury.

		<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa jakości infrastruktury społecznej poprzez modernizację RDK, – Modernizacja przestrzeni publicznej Rynku. 	
--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne

Wobec przedstawionych powyżej informacji sformułowano wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzonej interwencji, która uwzględni najważniejsze przyczyny zbadanego kryzysu i specyfikę obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów. Podstawą do wyznaczenia wizji była diagnoza oraz wyniki konsultacji społecznych. Wizja prezentuje się następująco:

Wizja stanu obszaru rewitalizacji do 2022 r.:

- *Mieszkańcy obszaru rewitalizacji są aktywni społecznie i zawodowo,*
- *Spółeczność lokalna jest zintegrowana i uczestniczy w różnorodnych formach aktywizacji i wydarzeniach lokalnych,*
- *Zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych dzięki utworzeniu instytucjonalnej formy pomocy w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej i podniesieniu ich kwalifikacji zawodowych dopasowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy,*
- *Atrakcyjna infrastruktura społeczna w postaci zmodernizowanej siedziby Radziejowskiego Domu Kultury i odnowionego Rynku jest miejscem organizacji zajęć aktywizacyjnych i prowadzi do ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.*
- *Poprawa efektywności energetycznej budynków prowadzi do poprawy jakości życia ich mieszkańców i osób korzystających z tych obiektów, a także wpływa na poprawę jakości środowiska.*

IX. CEL REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

9.1. CEL, KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Rewitalizacja w wyznaczonym obszarze będzie prowadzona w oparciu o określony cel i kierunki działań dopasowane do występujących negatywnych zjawisk, potrzeb i potencjałów obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów.

Cel i kierunki wynikają z przeprowadzonej diagnozy i są ukierunkowane na eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk. Cel rewitalizacji jest pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej interwencji, a także jest zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych. Na następnej stronie zaprezentowano cel programu rewitalizacji, odpowiadające mu kierunki działań i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

9.2. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU

Wyznaczony cel rewitalizacji został opisano poprzez odpowiednio skwantyfikowane wskaźniki obrazujące stopień jego realizacji. Wskaźniki posiadają wartość bazową i docelową – czyli wartość planowaną do osiągnięcia w 2022 r.

Tabela 15 przedstawia wybrane wskaźniki realizacji celu rewitalizacji, które są oczekiwane w wyniku realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022.

Tabela 15. Wskaźniki odpowiadające celowi rewitalizacji

Nr	Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów		
	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa w 2023 r.
1	Spadek udziału (%) osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów	12,4 %	Spadek o 10 %
2	Spadek udziału (%) osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów	28,7 %	Spadek o 10 %
3	Spadek udziału (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów	12,2 %	Spadek o 15 %
4	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej	0	1 (RDK)
5	Liczba zmodernizowanych przestrzeni publicznych	0	1 (Rynek)
6	Liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej	0	3

Źródło: opracowanie własne

Zaprezentowane powyżej wskaźniki są jak wymierne co do oceny prowadzonych działań rewitalizacyjnych ponieważ uzyskanie wartości docelowych wpłynie na eliminację kluczowych problemów w postaci bezrobocia, zależności od pomocy społecznej, a także potrzebie modernizacji obiektów infrastruktury społecznej i przestrzeni, które są niezbędne do realizacji zadań miękkich ujętych w programie rewitalizacji.

Dane wskaźniki będą stanowić podstawę do monitoringu efektywności procesu rewitalizacji, a także będą służyć do sporządzania **corocznych** analiz prowadzonych przez Zespół ds. rewitalizacji.

X. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Osiągnięcie wyznaczonego celu rewitalizacji jest uwarunkowane przez realizację konkretnych działań, które prowadzą do wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji. W tym celu określono główne i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawierają grupy projektów powiązanych odpowiednio z określonymi wcześniej kierunkami działań. Przedstawiono także ogólną charakterystykę przedsięwzięć uzupełniających które wspierają osiągnięcie celu rewitalizacji i realizację głównych projektów.

10.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA GŁÓWNE

Na podstawie przeprowadzonych wcześniej analiz i w nawiązaniu do wizji, celu i kierunków działań określono dwa przedsięwzięcia główne. Każde z nich zawiera zestaw przypisanych projektów ukierunkowanych na osiągnięcie celu rewitalizacji. Ich kompleksowa realizacja jest kluczowa ze względu na osiągnięcie zamierzonych efektów w procesie rewitalizacji. Poszczególne projekty główne są ze sobą powiązane i ich wspólna realizacja prowadzi do efektywnej i kompleksowej rewitalizacji na wszystkich płaszczyznach.

Tabela 16 przedstawia listę podstawowych przedsięwzięć i wynikających z nich projektów głównych.

Tabela 16. Przedsięwzięcia główne i projekty

Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji
Projekt 1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej
Projekt 2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu
Projekt 3. Wsparcie rodzin z obszaru rewitalizacji – usługi Asystenta Rodziny
Projekt 4. Trening kompetencji i umiejętności społecznych
Przedsięwzięcie 2. Rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznej na rzecz ożywienia społecznego i poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Projekt 5. Odnowa Rynku w Radziejowie
Projekt 6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17 przedstawia szczegółowo zakres projektów głównych. Zawarto w niej informacje dotyczące: lokalizacji, typu projektu, podmiotu/ów realizujących, zakresu realizowanych zadań, szacowanej wartości projektu, prognozowanych rezultatów oraz sposobu oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Tabela 17. Główne przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmiot/ realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	S/G	Miasto Radziejów, MOPS	Projekt dotyczy utworzenia Klubu Integracji Społecznej w Radziejowie we współpracy z MOPS. Działalność KIS będzie polegała na: <ul style="list-style-type: none"> – diagnozie indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu, – poradnictwu psychologicznemu, prawnemu i zawodowemu, – prowadzeniu kursów, szkoleń, zajęć edukacyjnych umożliwiających nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych i umiejętności społecznych, – organizowanie i nadzorowanie 	ul. Rynek 14	1 500 000	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji , – włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie, – wzrost jakości kapitału ludzkiego, – zmniejszenie skali problemu bezrobocia. 	Wskaźnik produktu: <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 20 os. Wskaźnik rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 20 os. – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/ realizujący/ projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					prac społeczne użytecznych na terenie Miasta. W ramach projektu przewiduje się szkolenia dla pracowników obsługi KIS celem przygotowania ich do prowadzenia klubu. Członkowie KIS będą rekrutowani z mieszkańców obszaru rewitalizacji dotkniętych trudną sytuacją życiową z powodu bezrobocia zależności od pomocy społecznej.				kwalifikacje po opuszczeniu programu – 20 os. Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane PUP, dane GOPS
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	S	Miasto Radziejów, MOPS, RDK, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	Projekt obejmuje realizację zajęć z zakresu animacji lokalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym przede wszystkim osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zakres zadań projektu	Obiekty i przestrzenie publiczne w obszarze rewitalizacji	300 000	– podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji, w szczególności mieszkańców zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem	Wskaźnik produktu: – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 70 os. Wskaźnik

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacja zajęć animacyjno-edukacyjnych, szkoleń, warsztatów, kursów, – zatrudnienie animatorów lokalnych. <p>Zadania zawarte w projekcie będą realizowane przez wskazane podmioty. Szacowany koszt kwalifikowany projektu przewiduje również odpowiednie wyposażenie lokali i przestrzeni, w których będzie realizowany animacja lokalna, a także koszty zatrudnienia animatorów. Koszt przygotowania i wyposażenia lokali nie przekracza 10 %.</p>			<p>społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrost jakości kapitału społecznego, – wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców. 	<p>rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 40 os. <p>Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane PUP, dane GOPS</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	3. Wsparcie rodzin z obszaru rewitalizacji – usługi Asystenta Rodziny	S	MOPS	Projekt zakłada prowadzenie działalności asystentów rodziny w zakresie bezpośredniej pracy z rodzicami, a także działań pośrednich realizowanych na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy. Zadaniem asystenta jest motywacja członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i umiejętności społecznych, co prowadzi w konsekwencji do poprawy sytuacji życiowej danej rodziny.	Obszar rewitalizacji – miejsce zamieszkania rodzin korzystających z pomocy społecznej	70 000	– aktywizacja społeczna mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznie, – podniesienie umiejętności społecznych, – wzrost jakości życia mieszkańców.	Wskaźnik produktu: – Liczba zatrudnionych asystentów rodziny – 1 os. Wskaźnik rezultatu: – Liczba rodzin będących pod opieką nowo-zatrudnionego asystenta rodziny – 5 rodzin. Sposób zmierzenia: dane MOPS.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	4. Trening kompetencji i umiejętności społecznych	S	Miasto Radziejów, MOPS	Projekt zakłada przeprowadzenie treningu kompetencji i umiejętności społecznych. W tym celu pracownicy MOPS i zatrudnieni eksperci zewnętrzni przeprowadzą cykliczne spotkania i warsztaty podczas których mieszkańcy naberą niezbędne umiejętności potrzebne w samodzielnym życiu co pozwoli im w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej.	Obiekty i przestrzenie publiczne w obszarze rewitalizacji	50 000	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost aktywności społecznej mieszkańców zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie, - zwiększenie poziomu kapitału społecznego, - wzrost poziomu integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji dzięki nabyciu nowych umiejętności społecznych. 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 40 os. <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych spotkań (rocznie) – 6 szt. <p>Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane Urzędu Gminy, dane MOPS.</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/ realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 4. Poprawa jakości przestrzeni publicznej									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	2. Rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznej na rzecz ożywienia społecznego i poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	5. Odnowa Rynku w Radziejowie	PF/Ś	Miasto Radziejów	Projekt obejmuje kompleksową modernizację obszaru Rynku w Radziejowie oraz budynków mieszkalnych należących do zasobu mieszkaniowego Miasta Radziejów. W ramach działania przewiduje się realizację następujących zadań: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę płyty Rynku, – zmianę układu przestrzennego, – zagospodarowanie zieleni publicznej, – montaż małej architektury, – budowę energooszczędnego oświetlenia, – montaż kamer monitoringu wizyjnego, – kompleksową termomodernizację części wspólnych budynków 	Rynek w Radziejowie: dz. nr 447/2, Budynki: ul. Wyzwolenia 55, ul. Zachodnia 1, ul. Przesmyk 4, ul. Rynek 14, ul. Rynek 28/5	2 000 000	– poprawa jakości przestrzeni publicznej w postaci Rynku, zmodernizowana infrastruktura umożliwi realizację poszczególnych projektów miękkich ujętych w GPR, a także organizację różnorodnych wydarzeń, – poprawa estetyki przestrzeni publicznej, – zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez zmianę układu przestrzennego Rynku prowadząca do ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru	Wskaźnik produktu: <ul style="list-style-type: none"> – Otwarta przestrzeń utworzona lub rekułtywowana na obszarach miejskich – 0,4 ha. – Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 4 szt., – Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich – 1 szt. Wskaźnik rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>mieszkalnych należących do zasobu mieszkaniowego Miasta Radziejów, w których mieszczą się lokale socjalne przy ul. Rynek 28/5, ul. Przesmyk 4, ul. Zachodniej 1, ul. Wyzwolenia 55,</p> <p>– kompleksową modernizację budynku przy ul. Rynek 14 na cele aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców.</p>			<p>rewitalizacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawa warunków życiowych mieszkańców budynku socjalnych, – adaptację budynku przy ul. Rynek 14 na cele działalności KIS. 	<p>rekułtywowanej przestrzeni w miastach – 700 os.(rocznie).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich – 40 os., – Liczba osób korzystających z wybudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich – 25 os. <p>Sposób zmierzenia: Protokoły odbioru robót budowlanych, ankietyzacja mieszkańców, dane Urzędu Gminy.</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów									
Kierunek 3. Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej									
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	2. Rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznej na rzecz ożywienia społecznego i poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury	T	Miasto Radziejów	Projekt dotyczy kompleksowego remontu wnętrza budynku Radziejowskiego Domu Kultury. W ramach projektu planuje się realizację następujących zadań: – remont sali widowiskowej obejmujący wymianę podłogi na widowni i scenie, wymianę foteli, wymianę oświetlenia, – wymiana sieci gazowej, – wymiana instalacji elektrycznej, – zakup wyposażenia do pozostałych pomieszczeń.	ul. Objezdna 40, dz. nr 168/1	1 000 000	– poprawa jakości istniejącej infrastruktury społecznej, – poprawa warunków funkcjonowania Domu Kultury co zwiększy możliwość organizacji różnych wydarzeń i zajęć z zakresu aktywizacji społecznej, – stworzenie warunków do realizacji zadań miękkich ujętych w GPR, – poprawa stanu technicznego wnętrza obiektu.	Wskaźnik produktu: – Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich – 1 szt. Wskaźnik rezultatu: – Liczba osób korzystających z wybudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich – 500 os. Sposób zmierzenia: protokół odbioru robót budowlanych, ankietyzacja uczestników wydarzeń i osób

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									korzystających ze zrewitalizowanych obiektów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

* typy projektów: S – społeczny, PF – przestrzenno-funkcjonalny, Ś – środowiskowy, G – gospodarczy

10.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE

Tabela 18 przedstawia ogólną charakterystykę przedsięwzięć uzupełniających, które mają na celu wsparcie w realizacji pozostałych projektów głównych i wzmocnienie zamierzonych efektów prowadzonych działań rewitalizacyjnych. Zawarto w niej informacje dotyczące: typu projektu, obszaru na którym dane przedsięwzięcie będzie realizowane, a także ogólną charakterystykę danego działania.

W Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 zawarto jedno przedsięwzięcie uzupełniające:

1. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu

Tabela 18. Przedsięwzięcia uzupełniające

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia*	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne
1	2	3	4
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	Cel: Ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów poprzez ograniczenie skali zbadanych problemów		
	Kierunek 3. Aktywizacja społeczna mieszkańców		
	1	S/PF	Utworzenie Dziennego Domu Pobytu w Radziejowie ma na celu stworzenie miejsca dziennej opieki dla osób starszych. Udział osób starszych w ludności ogółem w całym mieście wynosi 18,9 %, a w obszarze rewitalizacji 17,9 %. Jednakże ogólny trend wskazuje na wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co jest zjawiskiem występującym na skalę ogólnopolską. W kontekście rewitalizacji w Mieście Radziejów utworzenie Dziennego Domu Pobytu jest zasadne, po pierwsze, ze względu na zapewnienie opieki instytucjonalnej dla osób starszych, a także ich aktywizacji co wydatnie podnosi ich poczucie wartości i poprawia jakość życia. Pozwala to także na lepszą integrację wielopokoleniowej społeczności Miasta, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji. Po drugie jest zasadne ze względu na umożliwienie opiekunom osób starszych umożliwienie podjęcia pracy, zmiany pracy bądź podniesienia kwalifikacji zawodowych. Często dzieje się tak, że opiekunowie seniorów nie mogą podjąć pracy, lub nie mogą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym co prowadzi do zagrożenia wykluczeniem społecznym. Dlatego dane przedsięwzięcie ma szerszy kontekst i przeciwdziała również zagrożeniu w postaci wykluczenia społecznego opiekunów osób starszych. Szacuje się, że około 30 % członków Dziennego Domu Pobytu będzie pochodzić z obszaru objętego rewitalizacją.

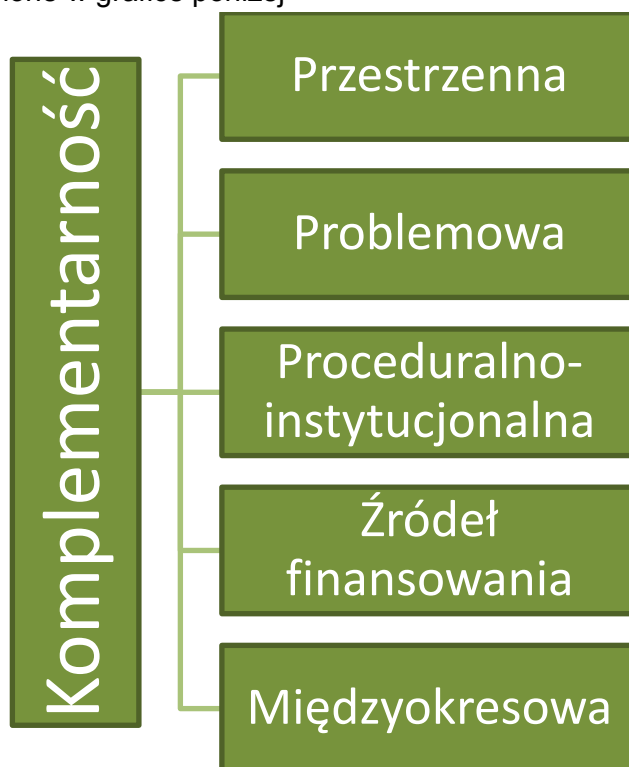
Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

* typy projektów: S – społeczny, PF – przestrzenno-funkcjonalny

XI. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

W niniejszym rozdziale przedstawiono mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych, których celem jest wyjście z sytuacji kryzysowej obszarów zdegradowanych. Wszystkie przedsięwzięcia i wynikające z nich projekty są zgodne z cechami charakteryzującymi właściwie wykonany program rewitalizacji przedstawiony w ZPPR. W poniższych podrozdziałach opisano mechanizmy zapewnienia komplementarności programu.

Zachowanie komplementarności projektów rewitalizacyjnych w różnych wymiarach jest koniecznym wymogiem dla wspierania projektów w ramach RPO WK-P. Poszczególne wymiary zostały przedstawione w grafice poniżej

Ryc. 10. Wymiary komplementarności projektów rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020”

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 jest komplementarny pod względem przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Szczegółowy opis komplementarności GPR dla jej konkretnych wymiarów został przedstawiony w następujących podrozdziałach.

11.1 Komplementarność przestrzenna

Zachowanie komplementarności przestrzennej było możliwe dzięki skupieniu interwencji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji obejmującym przede wszystkim centrum

Miasta Radziejów. Obszar rewitalizacji jest miejscem koncentracji zbadanych problemów, przede wszystkim społecznych, ale również jest miejscem istotnym z punktu widzenia rozwoju danej jednostki terytorialnej.

Zawarte w GPR projekty i przedsięwzięcia uzupełniające są ze sobą powiązane i wzajemnie się dopełniają. W programie wskazano także na zintegrowanie poszczególnych projektów (rozdział XIII). W toku przeprowadzonych analiz wskazano obszar rewitalizacji Miasta Radziejów obejmujący obszar nr 11 Rynek wraz z przyległymi ulicami. Wszystkie projekty główne i przedsięwzięcia uzupełniające są zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Niektóre swym zasięgiem oddziaływania wychodzą poza obszar bądź są skierowane do szerszej grupy odbiorców jak np. przedsięwzięcie uzupełniające, jednakże ich wpływ na rozwiązanie problemu na obszarze rewitalizacji jest znaczący. Założeniem takiego umiejscowienia projektów głównych i przedsięwzięcia uzupełniającego jest osiągnięcie jak największej efektywności podjętej interwencji w ramach rewitalizacji i ograniczenie zbadanych na obszarze rewitalizacji negatywnych zjawisk. W następnym tabeli wskazano na których podobszarach rewitalizacji będzie realizowane dane działanie.

Tabela 19. Komplementarność przestrzenna

Nawa	Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	Poza obszarem rewitalizacji
Projekty główne		
1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	X	
2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	X	
3. Wsparcie rodzin z obszaru rewitalizacji – usługi Asystenta Rodziny	X	
4. Trening kompetencji i umiejętności społecznych	X	
5. Odnowa Rynku w Radziejowie	X	
6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury	X	
Przedsięwzięcia uzupełniające		
1. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu	X	

Źródło: opracowanie własne

W powyższej tabeli została wskazana lokalizacja danych projektów i przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji. Lokalizacja interwencji jest podyktowana chęcią uniknięcia fragmentacji interwencji i działania punktowo. Nie zlokalizowano żadnych działań poza obszarem rewitalizacji. Wszystkie działania miękkie ujęte w GPR są zlokalizowane w obszarze rewitalizacji co pozwoli kompleksowo dotrzeć do mieszkańców obszaru rewitalizacji, a przede wszystkim do tych osób które najbardziej potrzebują wsparcia w ramach procesu rewitalizacji.

Niektóre działania są także skierowane do szerszej grupy odbiorców, jednakże pierwszeństwo w uczestnictwie w projekcie mają mieszkańcy obszaru rewitalizacji, na który interwencja jest ukierunkowana. Została jednak zapewniona w każdym projekcie odpowiednia liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, tak aby planowane działanie odniosło jak największy pozytywny skutek dla wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru Rynku wraz z przyległymi ulicami.

Przedsięwzięcie uzupełniające ujęte w GPR jest również zlokalizowane w obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów. Zadaniem Dziennego Domu Pobytu jest zapewnienie opieki

instytucjonalnej dla seniorów i umożliwienie ich opiekunom aktywne włączenie społeczne, przede wszystkim zawodowe. Jednakże jest ono skierowane do wszystkich mieszkańców miasta. Udział mieszkańców obszaru rewitalizacji szacuje się na poziomie około 30 % co zapewni wsparcie dla osób starszych i ich opiekunów i wpłynie pozytywnie na efektywność rewitalizacji. Kompleksowe podejście do problemu ma na celu brak przenoszenia problemów na inne obszary miasta.

Taki zasięg oddziaływania i koncentracja przestrzenna interwencji w ramach procesu rewitalizacji pozwoli na kompleksową pomoc na całym obszarze rewitalizacji, bez przenoszenia problemów na inne obszary. Dana interwencja wpisuje się również w politykę rozwoju Miasta Radziejów określoną w dokumentach strategicznych i planistycznych, będąc jej kontynuacją. Wdrożenie założeń programu rewitalizacji prowadzi również do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju Miasta Radziejów dzięki wyjściu z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji.

11.2. Komplementarność problemowa

Zachowano komplementarność problemową planowanych projektów i przedsięwzięć. Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 obejmuje wszystkie sfery rewitalizacji, w których zbadano negatywne zjawiska. Kluczową sferą w ramach rewitalizacji jest sfera społeczna, w której skupiono się na rozwiązaniu poszczególnych problemów. Głównym zamierzeniem programu jest wyjście z sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom poprzez odpowiednio dobrane przedsięwzięcia i projekty. Jest to kluczowe i niezbędne do osiągnięcia pozytywnych efektów interwencji i ograniczenie skali problemów społecznych skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

Interwencja w sferze społecznej jest skierowana na eliminację wykazanych w obszarze rewitalizacji negatywnych zjawisk tj. bezrobocie, w tym długotrwałe bezrobocie zależność od pomocy społecznej. Celem zaplanowanych projektów miękkich jest eliminacja zdiagnozowanych negatywnych zjawisk, która ma doprowadzić do wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji. Zbadane problemy społeczne były podstawą do określenia pierwszych dwóch kierunków działań dotyczących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Kolejne dwa wyznaczone kierunki interwencji (nr 3 i 4) wynikają z potrzeby rozwoju lokalnej infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej, która jest kluczowa do realizacji działań miękkich ujętych w programie. Skuteczna interwencja społeczna prowadzona w ramach działań miękkich musi się odbywać w odpowiednio przystosowanych do tego obiektach i przestrzeni. Kierunek 5 wynika natomiast z przeprowadzonej w ramach diagnozy analizy w sferze środowiskowej, która wykazała problem niskiej emisji spowodowany głównie występowaniem dużej liczby budynków użytkujących piece na paliwa stałe.

Wykonanie zadań wynikających z trzech ostatnich kierunków działań wpływa również na kompleksowość podejmowanej interwencji, ponieważ wiąże działania określone w sferze społecznej z działaniami „twardymi” (przestrzenno-funkcjonalnymi i technicznymi).

Główne projekty rewitalizacyjne wykazują także wewnętrzne powiązanie. Chodzi tutaj przede wszystkim o projekty, które mogą otrzymać dofinansowanie z funduszu EFRR i EFS w ramach RPO WK-P. Są to projekty zintegrowane i zachodzi między nimi korelacja. Wspólnie są ukierunkowane na osiągnięcie efektu w postaci ograniczenia problemów

społecznych, kluczowych w kontekście rewitalizacji, a także wykorzystują lokalny potencjał. W Tabeli 20 wskazano bezpośrednie powiązania projektów głównych pomiędzy sobą.

Tabela 20. Powiązania projektów głównych

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	Powiązanie
1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	5. Odnowa Rynku w Radziejowie	Projekt 1 dotyczy utworzenia Klubu Integracji Społecznej, którego zadaniem jest reintegracja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji będących w trudnej sytuacji życiowej z powodu bezrobocia lub zależności od pomocy społecznej. W ramach projektu 5 natomiast planuje się adaptować budynek przy ulicy Rynek 14 na cele działalności Klubu Integracji Społecznej. Odpowiednia siedziba, w której będą prowadzone różnorodne zajęcia dla członków KIS jest niezbędna do skutecznej realizacji projektu 1, którego zadaniem jest przeciwdziałanie problemowi bezrobocia i zależności od pomocy społecznej
2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	5. Odnowa Rynku w Radziejowie	Projekt 2 dotyczy przeprowadzenia zajęć z zakresu animacji lokalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zajęcia będą odbywać się w obiektach i przestrzeniach publicznych. Jedną z takich przestrzeni będzie zmodernizowany Rynek. Odpowiednio przystosowana i atrakcyjna przestrzeń publiczna umożliwi przeprowadzenie zajęć animacyjnych. Jest także możliwością do zwiększenia różnorodności prowadzonych zajęć. Atrakcyjna przestrzeń publiczna w tym wypadku może przyczynić się do ograniczenia problemów społecznych tj. bezrobocia i niska samowystarczalność ekonomiczna.
2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury	Podobnie jak w powyższym przypadku w celu przeprowadzenia skutecznych zajęć animacyjnych ważna jest odpowiednia infrastruktura. Taką rolę może pełnić siedziba Radziejowskiego Domu Kultury, która może być wykorzystana jako miejsce realizacji projektu drugiego. Zwiększa to możliwości w zakresie prowadzonych zajęć w projekcie 2 i pozwoli skutecznie przeciwdziałać problemom społecznym. Zmodernizowany obiekt RDK pozwoli na prowadzenie atrakcyjnych i różnorodnych zajęć aktywizacyjnych.
4. Trening kompetencji i umiejętności społecznych	6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury	Projekt 4 polega na organizacji cyklicznych spotkań i warsztatów polegających na przeprowadzeniu treningu umiejętności i kompetencji społecznych. Jest on skierowany do osób zagrożonych i wykluczonych społecznie. Realizacja tego zadania wymaga odpowiednio przystosowanej infrastruktury. Taka ma zapewnić przede wszystkim obiekt Radziejowskiego Domu Kultury.

		Zmodernizowany budynek będzie oferował możliwość organizacji atrakcyjnych zajęć zawartych projekcie miękkich co pozwoli skutecznie przeciwdziałać zbadanym problemom w postaci bezrobocia i niskiej samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców.
--	--	---

Źródło: opracowanie własne

Zrealizowanie wszystkich projektów głównych pozwoli na osiągnięcie i utrzymanie pozytywnych zmian społecznych przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Przeprowadzenie planowanej interwencji przyniesie korzyści w postaci aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, a także poprawę jakości ich życia dzięki zmodernizowaniu poszczególnych obiektów i przestrzeni publicznych.

W GPR określono także przedsięwzięcie uzupełniające, które jest istotnym wsparciem w osiągnięciu celu rewitalizacji i uzupełnieniem zaplanowanych projektów głównych ukierunkowanych bezpośrednio na osiągnięcie celu rewitalizacji. Charakterystyka przedsięwzięć uzupełniających zawiera przedstawienie zagadnień istotnych z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji i formę wsparcia jakie dane przedsięwzięcie jest w stanie zapewnić w ramach kompleksowej interwencji.

W programie określono przedsięwzięcie uzupełniające, które dotyczy utworzenia Dziennego Domu Pobytu. Jest to działanie podyktowane sytuacją demograficzną, ale także wsparciem dla opiekunów osób starszych, które nie mogą podjąć zatrudnienia lub podnieść swoich kwalifikacji zawodowych, a także aktywnie włączyć się społecznie. Może to prowadzić do wykluczenia społecznego tych osób. Dlatego utworzenie Dziennego Domu Pobytu wspomaga także aktywizację społeczną i zawodową opiekunów osób starszych, które dzięki temu mogą podjąć odpowiednie działania, które będą ukierunkowane na poprawę ich sytuacji życiowej. Realizacja tego działania ma za zadanie wzmocnić pozytywny efekt przemian społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie i ograniczenie skali problemów społecznych tj. bezrobocie, w tym długotrwałe bezrobocie, a także niską samowystarczalność ekonomiczną rodzi.

11.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polega na wypracowaniu odpowiedniego systemu zarządzania i oceny programu rewitalizacji. W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 utworzono system, który zapewnia aktywny udział wszystkich interesariuszy. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu rewitalizacji jest Miasto Radziejów, które wspólnie z pozostałymi interesariuszami rewitalizacji będzie prowadziło proces rewitalizacji na danym obszarze. System zarządzania został opisany szczegółowo w rozdziale XIV System zarządzania realizacją programu rewitalizacji.

11.4. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania została zachowana we wszystkich przedsięwzięciach, co oznacza, że w kontekście polityki spójności 2014-2020 projekty opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR i EFS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Projekty zakładają różne źródła finansowania, w tym: środki własne podmiotów realizujących dane zadania. Wszystkie źródła finansowania wzajemnie się uzupełniają celem uzyskania korzystnych efektów rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne mogą zostać dofinansowane z różnych źródeł, także krajowych, które wskazano w projektach. Dokładne wskazanie źródeł finansowania i szacunkowa wielkość została przedstawiona w rozdziale XII Szacunkowe ramy finansowe i harmonogram realizacji w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

11.5. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie komplementarności międzyokresowej było możliwe dzięki integracji projektów o charakterze rewitalizacyjnym zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji na terenie Miasta Radziejów. Dane działania są komplementarne z zaplanowanymi projektami i przedsięwzięciami ujętymi w GPR. Program jest także kontynuacją i uzupełnieniem wcześniejszych projektów o charakterze rewitalizacyjnym i nie powiela zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć. Tabela 21 przedstawia zrealizowane projekty o charakterze rewitalizacyjnym na terenie Miasta Radziejów.

Tabela 21. Wykaz projektów zrealizowanych i w trakcie realizacji

Nr	Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Lata realizacji
1	„Spotkania z historią i tradycją”	POKL 2007-2013	2011-2012
2	„Przez sport po zdrowie”	POKL 2007-2013	2012-2013
3	„Wsparcie systemowe rodzin przez MOPS w Radziejowie”	POKL 2007-2013	2011, 2012, 2013
4	„Wspólnymi siłami”	POKL 2007-2013	2011
5	„Budowa dróg gminnych w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2012
6	„Przebudowa dróg gminnych w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2012
7	„Termomodernizacja budynku "B" Publicznej Szkoły Nr 1 w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2010
8	„Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 1 w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2012
9	„Budowa sieci wodociągowej wraz z siecią kanalizacji sanitarnej w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2008-2010
10	„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2008-2010
11	„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków, przyłączy oraz kanałem tłocznym w pasie drogowym ulic: Kazimierza Wielkiego, Ks. Wieczorka, Górczyńskiego, Franciszkańskiej, Moniuszki, Paderewskiego, Toruńskiej,	RPO WK-P 2007-2013	2008-2010

Nr	Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Lata realizacji
	Chopina w mieście Radziejów”		
12	„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie II etap”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2013
13	„Zagospodarowanie przestrzeni publicznej ulic osiedlowych na obszarze osiedle przy ul. Objezdnej I etap”	RPO WK-P 2007-2013	2011-2013
14	„Przebudowa budynku przy ul. Rynek 1 celem utworzenia punktu Radziejowskie Centrum Przedsiębiorczości”	RPO WK-P 2007-2013	2009-2011
15	„Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Radziejowie”	RPO WK-P 2007-2013	2011-2014
16	„Przebudowa dróg gminnych wraz z budową i przebudową chodników oraz parkingów”	RPO WK-P 2007-2013	2014-2015
17	„Radziejowska Biblioteka OdNowa”	MKiDN	2016-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Radziejowie

Większa część projektów realizowanych w poprzednich latach miała charakter infrastrukturalny i była ukierunkowana rozwój podstawowej infrastruktury technicznej, która miała na celu poprawę jakości życia mieszkańców Miasta Radziejów. Część z tych działań dotyczyła systematycznej rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej. W latach 2008-2013 zrealizowano 4 projekty w tym zakresie (projekty o nr 9-12). Drugim rodzajem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej była przebudowa dróg lokalnych (projekty nr 5, 6 i 16). Miasto Radziejów rozwijało także infrastrukturę społeczną w postaci budynków Szkoły Nr 1 i Przedszkola Nr 1, czy termomodernizacji budynku MOSiR. W ramach infrastruktury społecznej modernizacji podlega także Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie realizowana w ramach projektu „Radziejowska Bibliotek OdNowa”. Projekty o charakterze rewitalizacyjnych zrealizowane w poprzedniej perspektywie to także zagospodarowanie przestrzeni publicznej ulic osiedlowych na obszarze osiedla przy ulicy Objezdnej, czy utworzenie punktu Radziejowskiego Centrum Przedsiębiorczości. Powyższe działania były skierowane na rozwój lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej. Zrealizowano aż 12 projektów, które dotyczyły działań twardych, z czego największe z nich były związane ze skanalizowaniem Miasta.

Projekty społeczne stanowiły mniejszość wśród zrealizowanych w poprzednich latach działań. Są to projekty o nr 1, 2, 3 i 4 ujęte w Tabeli 21. Działania 3 i 4 były skierowane przede wszystkim do w trudnej sytuacji życiowej zależnych od usług MOPS. Pierwsze dwa projekty były natomiast skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej. Pierwszy z nich miał na celu propagowanie i zainteresowanie najmłodszej części społeczeństwa kulturą i sztuką, natomiast drugi był odpowiedzialny za promocję zdrowego stylu życia.

Zaplanowane projekty w niniejszym GPR są działaniami będącymi w części kontynuacją, a także uzupełnieniem wcześniej zrealizowanych projektów. Szczególnie projekty społeczne są ukierunkowane do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. w poprzednich latach. Diagnoza wykazała potrzebę dalszego przeciwdziałania problemom społecznym w postaci bezrobocia i zależności od pomocy społecznej.

W poprzedniej perspektywie zrealizowano dużo działań o charakterze infrastrukturalnym. W GPR zaplanowano dwa projekty główne, których zadaniem jest rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej w celu aktywizacji lokalnej społeczności co wspólnie ma doprowadzić do ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

XII MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE MIASTA W PROCES REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 jest dokumentem o charakterze strategicznym. Wdrożenie jego założeń obejmuje podmioty związane i zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Dlatego zachodzi konieczność zaangażowania różnych grup interesariuszy do prac na etapie przygotowania programu, jak i w proces jego wdrażania, monitorowania i oceny. Warunkiem koniecznym do skutecznego przeprowadzenia procesu rewitalizacji jest aktywny udział interesariuszy. Główne grupy interesariuszy rewitalizacji w Mieście Radziejów to:

- Miasto Radziejów i jej jednostki organizacyjne,
- mieszkańcy Miasta Radziejów, a w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- przedsiębiorcy z terenu Miasta Radziejów,
- organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta Radziejów,
- pozostali interesariusze zainteresowani realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.

GPR został opracowany dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów, który obejmuje obszar Rynku wraz z przyległymi ulicami.

Prowadzenie rewitalizacji jest zadaniem własnym gminy, dlatego realizując zadania własne Miasto Radziejów przystąpiło do opracowania Diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów. Pierwszym krokiem było zbadanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze miasta, predysponujących dane jednostki strukturalne do podjęcia działań rewitalizacyjnych.

W celu włączenia interesariuszy rewitalizacji przeprowadzono szereg działań zapewniających ich udział na różnych etapach procesu rewitalizacji. Wybrano następujące formy konsultacji społecznych:

- spotkania,
- debaty,
- zbieranie uwag ustnych i pisemnych,

Pierwszym etapem procesu rewitalizacji było przeprowadzenia analiz zmierzających do wyznaczenia obszaru koncentracji negatywnych zjawisk. Po opracowaniu projektu diagnozy przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące projektu Uchwały Rady Miasta Radziejów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów. Konsultacje odbyły się od dnia 26 kwietnia 2016 r. do dnia 26 maja 2016 r. Wybrano następujące formy konsultacji społecznych:

- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, na którym przedstawiono propozycje wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji oraz składanie ich do protokołu. Spotkanie odbyło się w dniu 19 maja 2016 r. w Urzędzie Miasta Radziejów
- Zbierania uwag ustnych - uwagi można było składać w okresie od dnia 26 kwietnia 2016 r. do dnia 26 maja 2016 r. w Urzędzie Miasta Radziejów,

- Zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularza zamieszczonego na stronie Miasta Radziejów w Biuletynie Informacji Publicznej

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi w formie pisemnej za pomocą formularza konsultacyjnego.

W trakcie spotkania przedstawiono projekt diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Omówiono także następujące zagadnienia: definicja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sposób wyznaczenia tych obszarów i wskaźniki które zaproponowano do delimitacji obszaru zdegradowanego. Poruszono także podstawowe zagadnienia związane z rewitalizacją, metodologię wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także możliwości jakie daje rewitalizacja i realizacja gminnego programu rewitalizacji co pozwoliło interesariuszom lepiej zrozumieć tematykę rewitalizacji.

Obecni na spotkaniu interesariusze potwierdzili potrzebę przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych i zasadność wyboru wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 zaplanowano także udział interesariuszy na dalszych etapach procesu rewitalizacji, a mianowicie wdrażania, monitoringu i oceny GPR. Program Rewitalizacji ma charakter otwarty i w trakcie jego realizacji kluczową rolę będą odgrywać mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, organizację pozarządowe i pozostali interesariusze zainteresowani aktywnym uczestnictwem we wdrażaniu programu.

Włączenie interesariuszy w proces monitoringu i oceny programu będzie polegało na możliwości zgłaszania uwag dotyczących realizacji dodatkowych projektów i przedsięwzięć możliwych do wpisania w program rewitalizacji, a także pozostałych zapisów programu. Uwagi będą zbierane przez członków Zespołu ds. rewitalizacji, pracowników Urzędu Miasta Radziejów, pracowników MOPS, a także Radnych Miasta. Zbieranie uwag jest procesem ciągłym i będą one rozpatrywane podczas przeprowadzonej co najmniej raz na dwa lata ocenie aktualności i realizacji programu rewitalizacji. Dana ocena będzie sporządzana w formie raportu, który będzie podany do publicznej wiadomości za pośrednictwem BIP (szczegółowy opis w rozdziale XV).

GPR może zostać aktualizowany w zależności od zmieniającej się dynamicznie sytuacji społeczno-gospodarczej i potrzeb interesariuszy rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji jest również odpowiedzialny za współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji. Dają to możliwość organizacji dodatkowych spotkań informacyjno-edukacyjnych dotyczących prowadzonego procesu rewitalizacji, a także zachęcających mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych interesariuszy do aktywnego udziału w procesie rewitalizacji obszaru rewitalizacji Miasta Radziejów. Za promocję zaplanowanych w programie przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych odpowiedzialny będzie Zespół ds. rewitalizacji. W tym celu zostaną wykorzystane dostępne środki przekazu tj. prasa lokalna, Internet, media społecznościowe. tak aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców z Miasta Radziejów. W ramach działań informacyjnych będą również wykorzystane ogłoszenia, plakaty, ulotki, a także spotkania organizowane przez Zespół.

Jeszcze jedną formą włączenia mieszkańców w proces rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji. Jest to organ opiniodawczo-doradczy dla Burmistrza Miasta w trakcie realizacji zamierzeń niniejszego programu. Podstawą prawną dla Komitetu będzie uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu, powołania oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Określono w niej zadania (Rozdział 1) oraz organizację i tryb pracy Komitetu (Rozdział 2).

Wspomniana wyżej Uchwała określa szczegółowo zasady powołania Komitetu:

- Członków Komitetu powołuje Burmistrz Miasta w drodze Zarządzenia.
- Komitet liczy nie więcej niż 20 członków, w tym:
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli środowiska oświaty, kultury i służby zdrowia,
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli Rady Miasta,
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli środowiska architektów, urbanistów i planistów przestrzennych,
 - nie więcej niż 8 mieszkańców Miasta Radziejów niewymienionych w innych podpunktach,
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli środowiska gospodarczego,
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na obszarze Miasta Radziejów,
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli pozostałych grup interesariuszy niewymienionych w innych podgrupach.
- Zgłoszenie chęci przystąpienia do Komitetu następuje na podstawie pisemnej deklaracji, której wzór stanowi załącznik do Regulaminu.
- Informacja o naborze członków do Komitetu udostępniona będzie publicznie na stronie www.bip.umradziejow.pl oraz poprzez tablice ogłoszeń w sposób zwyczajowo przyjęty w Mieście Radziejów. Ogłoszenie obowiązkowo określa termin i miejsce składania zgłoszeń kandydatów. Termin dokonywania zgłoszeń nie może być krótszy niż 14 dni od ukazania się informacji.
- W przypadku zgłoszenia większej ilości kandydatów niż maksymalna określona liczba członków Komitetu, wyłonienie kandydata następuje w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez Burmistrza Miasta.
- W przypadku zgłoszenia mniejszej ilości kandydatów niż dopuszczona, wyboru członków Komitetu dokonuje się z dostępnej grupy kandydatów.
- Kadencja Komitetu trwa do czasu zakończenia procesu rewitalizacji, co najmniej w latach 2017-2022.
- W trakcie kadencji Komitetu Burmistrz Miasta może odwołać obecnego członka Komitetu lub powołać nowego z własnej inicjatywy, z inicjatywy interesariuszy lub na wniosek Przewodniczącego Komitetu.

Zadaniem Komitetu jest wspieranie działań Burmistrza Miasta w obszarze rewitalizacji. Komitet stanowi także forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta oraz sprawuje funkcje opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji jest uprawniony do wyrażenia opinii, podejmowania inicjatyw oraz działań odnoszących się do rewitalizacji Miasta Radziejów, a także uczestniczy w przygotowaniu projektów uchwał Rady Miasta Radziejów i zarządzeń Burmistrza Miasta związanych z rewitalizacją.

XIII. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE I HARMONOGRAM REALIZACJI W ODNIESIENIU DO GŁÓWNYCH I UZUPEŁNIAJĄCYCH PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Niniejszy rozdział przedstawia harmonogram i szacunkowe ramy finansowe przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych wraz ze wskazaniem wielkości dofinansowania możliwego do uzyskania z różnych źródeł. Termin realizacji danego projektu został podany w przybliżeniu. Możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych wynikających z przedsięwzięć głównych, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 22. Główne projekty rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji	Termin realizacji projektu	Projekt (nr)*	Typ projektu**	Przedsięwzięcie	Podmiot/y realizujące projekt	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	2017-2020	1	S/G	1	Miasto Radziejów, MOPS	1 500 000	85	1 275 000	Środki własne Miasta Radziejów	RPO (EFS)	-	-	9.2	9.2.1	Projekt 5
	2017-2022	2	S	1	Miasto Radziejów, MOPS, RDK, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	300 000	85	255 000	Środki własne Miasta Radziejów	RPO (EFS)	-	-	9.2	9.2.1	Projekt 5 i 6
	2018-2019	3	S	1	MOPS	70 000	50	35 000	Środki własne MOPS	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	-	-	-	-	-
	2018-2020	4	S	1	Miasto Radziejów, MOPS	50 000	-	-	Środki własne Miasta Radziejów	-	-	-	-	-	Projekt 6
	2017-2019	5	PF/Ś	2	Miasto Radziejów	2 000 000	85	1 700 000	Środki własne Miasta Radziejów	RPO (EFRR)	-	-	6.2	-	Projekt 1 i 2
	2018-2019	6	T	2	Miasto Radziejów	1 000 000	85	850 000	Środki własne Miasta Radziejów	RPO (EFRR)	MKDiN	-	6.2 lub 4.4	-	Projekt 2 i 4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

* pełne nazwy projektów podano w liście poniżej

** typy projektów: S – społeczny, PF – przestrzenno-funkcjonalny, Ś – środowiskowy, G – gospodarczy

Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji

Projekt 1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej

Projekt 2. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu

Projekt 3. Wsparcie rodzin z obszaru rewitalizacji – usługi Asystenta Rodziny

Projekt 4. Trening kompetencji i umiejętności społecznych

Przedsięwzięcie 2. Rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznej na rzecz ożywienia społecznego i poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji

Projekt 5. Odnowa Rynku w Radziejowie

Projekt 6. Modernizacja siedziby Radziejowskiego Domu Kultury

Możliwe źródła finansowania przedsięwzięcia uzupełniającego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 23. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia*	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne		Środki prywatne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obszar rewitalizacji Miasta Radziejów	1	PF	Utworzenie Dziennego Domu Pobytu	800 000	EFRR	Senior - WIGOR	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

* typy projektów: PF – przestrzenno-funkcjonalny

XIV. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 wymaga odpowiedniego systemu zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. GPR jest niezbędnym narzędziem do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć i stały monitoring ich realizacji. Właściwa realizacja GPR wymaga współpracy interesariuszy rewitalizacji.

Za realizację GPR odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta. Organem wspomagającym Burmistrza i odpowiedzialnym za wdrażanie i realizację GPR będzie Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Burmistrza. Zespół ds. rewitalizacji będzie funkcjonował w strukturze Urzędu Miasta i tam również będzie jego siedziba. W skład Zespołu wchodzić będą pracownicy Urzędu Miasta m.in. pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz poszczególni pracownicy Referatu Finansowego i przedstawiciele MOPS i RDK. We wdrażaniu GPR za organizację prac Zespołu będzie odpowiedzialny Burmistrz Miasta. Za obsługę administracyjną prac Zespołu odpowiada Urząd Miasta w Radziejowie.

Zespół będzie aktywnie współpracował ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji i będzie odpowiedzialny za:

- koordynację wdrażania GPR,
- aktualizacje założeń Programu (zmiany granic obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, weryfikacji efektywności prowadzonych działań),
- aktualizacje danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- organizację systemu monitoringu GPR,
- aktywną współpracę z Komitetem Rewitalizacji i pozostałymi interesariuszami rewitalizacji,
- opracowywanie raportów z realizacji GPR i przedstawienie ich opinii publicznej,
- promocję projektów rewitalizacyjnych (działania marketingowe mające na celu pozyskanie inwestorów, włączenie w proces rewitalizacji społeczności lokalnej),

Zespół będzie działał w strukturze Urzędu Miasta i bezpośrednio podlegał Burmistrzami Miasta. Zespół ds. rewitalizacji realizuje zadania związane z wdrażaniem, monitoringiem i oceną Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych, dlatego nie określa się kosztów zarządzania programem rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji zostanie powołany niezwłocznie po uchwaleniu programu i będzie funkcjonował do zakończenia jego realizacji.

Zespół ds. rewitalizacji będzie również odpowiedzialny za aktywną partycypację społeczną w sprawach dotyczących aktualizacji programu, czy promowania poszczególnych projektów. Celem dialogu społecznego jest poznanie aktualnych potrzeb lokalnej społeczności, aby możliwie w najbardziej efektywny sposób realizować GPR. Dlatego Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 ma charakter otwarty i w trakcie jego realizacji kluczową rolę będą odgrywali mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inni interesariusze zainteresowani aktywnym uczestnictwem we wdrażaniu programu. Członkowie Zespołu będą zbierać od pozostałych interesariuszy propozycje zmian dotyczących działań możliwych do ujęcia w dokumencie, a także

występujących problemów. Uwagi będą mogły być zgłaszane bezpośrednio u członków Zespołu ds. rewitalizacji, ale także do:

- pracowników Urzędu Miasta w Radziejowie bezpośrednio zaangażowanych w proces rewitalizacji,
- pracowników MOPS – zgłaszanie potrzeb i propozycji, w szczególności przez osoby będące podopiecznymi danej jednostki,
- za pośrednictwem Radnych Miasta, którzy są bezpośrednimi przedstawicielami mieszkańców,

Interesariusze rewitalizacji będą mogli brać czynny udział w procesie przygotowania, wdrażania i monitoringu GPR w ramach sporządzanej co najmniej raz na dwa lata ocenie aktualności i realizacji programu. Dana ocena będzie sporządzana w formie raportu, którego zakres został opisany w rozdziale **XIV System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR**. Raport zostanie podany do publicznej wiadomości za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej. Umożliwi to aktywny udział interesariuszy, którzy będą mogli zapoznać się oceną prowadzonego procesu rewitalizacji w gminie i będą mogli zgłaszać swoje uwagi, pomysły i własne projekty. Taka procedura zarządzania programem umożliwi wpływ interesariuszy na kształt procesu rewitalizacji, dostosowany do zmieniającej się sytuacji w Mieście i lokalnych potrzeb w zakresie rewitalizacji. Uwagi zgłoszone przez interesariuszy będą rozpatrzone i brane pod uwagę podczas ewentualnej aktualizacji programu.

XV. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

System monitorowania i oceny GPR to niezbędne narzędzie kontroli efektywności realizacji programu. Cel rewitalizacji i stopień jego realizacji oraz skuteczności poszczególnych projektów musi być weryfikowany przez odpowiedni podmiot. Jednostką odpowiedzialną za monitoring i ocenę GPR będzie wspomniany wcześniej Zespół ds. rewitalizacji.

Jednym z zadań Zespołu jest składanie raportów z wdrażania GPR Burmistrzowi Miasta wraz z propozycją ewentualnych zmian do wprowadzenia. Raport będzie sporządzany **co najmniej raz na 2 lata** i będzie stanowić podstawę oceny GPR, którą Burmistrz udostępniania wszystkim interesariuszom rewitalizacji za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Radziejów.

Zespół ds. rewitalizacji będzie również organizował spotkania ze interesariuszami rewitalizacji (minimum raz do roku), na których będzie przedstawiony stopień realizacji programu, potrzeby aktualizacji GPR oraz dalsze kierunki działań rewitalizacyjnych, a także sprawy bieżące związane z prowadzoną rewitalizacją. Każdy z interesariuszy, dzięki tym spotkaniom i możliwości zgłaszania uwag będzie miał wpływ na kształt procesu rewitalizacji. Liczba spotkań będzie uzależniona od aktualnych potrzeb.

System monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 zawiera **raport** stanowiący podstawę do monitoringu i oceny aktualności GPR. System zawiera następujące elementy:

- wskaźniki monitorowania efektów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 – wskaźniki odpowiadające celowi rewitalizacji ujęte w Tabeli 15 w podrozdziale 9.2.
- raporty z realizacji projektów/przedsięwzięć – opisujące przebieg procesu wdrażania poszczególnych działań rewitalizacyjnych poprzez poszczególne projekty główne i przedsięwzięcia uzupełniające wraz oceną zgodności zrealizowanych zadań z zamierzonymi efektami (raporty z realizacji projektów zawierające **karty oceny projektów/przedsięwzięć**),
- dane jakościowe, które będą zawierać opis zaangażowania interesariuszy w proces rewitalizacji, opis zmian w sytuacji społecznej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej i środowiskowej (dane opisowe),
- wykaz uwag zgłoszonych do programu oraz sposób i rozpatrzenia,
- ocenę aktualności treści GPR,
- protokoły z przeprowadzonych spotkań, jako załączniki do raportu.
- prognoza realizacji programu i wskazanie ewentualnej potrzeby jego aktualizacji.

Poniżej przedstawiono kartę oceny projektu rewitalizacji, która będzie integralną częścią raportu z realizacji projektu i będzie stanowiła podstawę oceny poszczególnych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Karty będą zbierane przez członków Zespołu ds. rewitalizacji po realizacji konkretnego projektu/przedsięwzięcia od podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych z nich.

Tabela 24. Karta oceny projektu/przedsięwzięcia

Nazwa projektu/przedsięwzięcia			
Podmiot/y realizujące			
Planowany termin realizacji		Rzeczywisty termin realizacji	
Wskaźniki			
Wskaźniki produktu	Wartość założona		Wartość osiągnięta
Wskaźniki bezpośredniego rezultatu	Wartość założona		Wartość osiągnięta
Opis realizacji projektu i informacje dodatkowe			
Sporządził		Data	
Zatwierdził		Data	

Źródło: opracowanie własne

Realizacja GPR będzie również podlegała monitorowaniu przez IZ RPO w przypadku gdy gmina realizuje projekty dofinansowane z RPO WK-P. W związku z tym Burmistrz Miasta jest zobowiązany do przekazywania sprawozdań kwartalnych opisujących osiągnięte wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu bezpośredniego określonych działań/poddziałów RPO WK-P wybranych do konkretnych projektów z przedsięwzięcia głównego. Natomiast raz na dwa lata Burmistrz będzie zobligowany do przekazania sprawozdania zawierające informację w zakresie wybranych wskaźników stanu kryzysowego, które będzie zawierało:

- wartości bazowe i aktualne wskaźników,
- analizę wskaźników, w tym wyjaśnienie w przypadku gdy analizowane wskaźniki stanu kryzysowego będą wskazywały na niską efektywność działań rewitalizacyjnych.

Po sporządzeniu, zaopiniowaniu i publikacji oceny, Burmistrz nie podejmuje dalszych działań (w przypadku stwierdzenia aktualności GPR) albo występuje do rady miasta z wnioskiem o zmianę GPR (wobec stwierdzenia, że utracił on walor aktualności).

Postępowanie w przedmiocie zmiany GPR może wynikać z oceny (opisanej powyżej), lecz może być również efektem innych działań (np. aktualizacji listy przedsięwzięć).

XVI. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 nie przewiduje niezbędnych zmian w: uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610, ze zm.).

GPR nie wprowadza zmian Nr XXVII/203/2014 Rady Miasta Radziejów z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Radziejów w latach 2014– 2018.

XVII. WSKAZANIE KONIECZNOŚCI UTWORZENIA SPECJALNEJ STREFY REWITALIZACJI

Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji nie przewiduje się utworzenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

XVIII. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszy rozdział omawia zakres wprowadzonych zmian w dokumentach planistycznych gminy: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które swym zasięgiem obejmują obszar rewitalizacji. Wskazuje się również konieczność uchwalenia miejscowych planów rewitalizacji ze wskazaniem ich granic, łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także określa się wytyczne dotyczące tych planów.

18.1. ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niezbędne do wprowadzenia zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów przedstawiają się następująco:

- wprowadzenie zapisu o obszarach zdegradowanych ustanowionych na mocy Uchwały NR XIII/97/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów i oznaczenie ich w części graficznej Studium,

Proponowane ustalenia GPR są w całości zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium, ale wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie jego

zmiany, w celu wymaganego ustawowo wprowadzenia ustaleń dotyczących obszarów zdegradowanych wynikającego z art. 10 ust. 2 pkt 14a) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2017 r. poz. 1073, ze zm.).

Burmistrz Miasta jest zobowiązany do sporządzenia projektu zmiany studium niezwłocznie po uchwaleniu GPR. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy prowadzi w trybie określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2017 r. poz. 1073, ze zm.), przy czym:

- rada miasta nie podejmuje uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- ogłaszając o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany studium, Burmistrz Miasta nie określa formy, miejsca i terminu składania wniosków dotyczących tego studium,
- Burmistrz Miasta sporządza projekt zmiany tego studium nie rozpatrując wniosków dotyczących studium.

18.2. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I MIEJSCOWE PLANY REWITALIZACJI KONIECZNE DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji objętym Gminnym Programem Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2017-2022 obowiązują jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP):

- Uchwała Nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Radziejów w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka,

Wszystkie projekty infrastrukturalne i przestrzenno-funkcjonalne ujęte w GPR nie wchodzi w zasięg przestrzenny obowiązującego MPZP wobec czego nie przewiduje się konieczności ich zmiany i dostosowania do założeń GPR dotyczących przedstawionych projektów rewitalizacyjnych i wynikających z nich kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Obszarów na których będą realizowane projekty rewitalizacyjne nie przewiduje się do objęcia nowymi MPZP.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w Mieście Radziejów w latach 2011-2015	16
Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON	17
Tabela 3. Użytkowanie gruntów na terenie Miasta Radziejów	18
Tabela 4. Liczba ludności Miasta Radziejów w podziale na ulice	21
Tabela 5. Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni Miasta Radziejów	23
Tabela 6. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na terenie Miasta Radziejów	26
Tabela 7. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na terenie Miasta Radziejów	29
Tabela 8. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	32
Tabela 9. Udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru	35
Tabela 10. Budynki zaopatrywane w ciepło sieciowe na terenie Miasta Radziejów	37
Tabela 11. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów	40
Tabela 12. Podstawowe informacje dotyczące obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	45
Tabela 13. Najważniejsze problemy i potencjały występujące na obszarze rewitalizacji Miasta Radziejowa	49
Tabela 14. Proces rewitalizacji w obszarze rewitalizacji Miasta Radziejów	50
Tabela 15. Wskaźniki odpowiadające celowi rewitalizacji	53
Tabela 16. Przedsięwzięcia główne i projekty	54
Tabela 17. Główne przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne	55
Tabela 18. Przedsięwzięcia uzupełniające	64
Tabela 19. Komplementarność przestrzenna	66
Tabela 20. Powiązania projektów głównych	68
Tabela 21. Wykaz projektów zrealizowanych i w trakcie realizacji	70
Tabela 22. Główne projekty rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe	75
Tabela 23. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe	76
Tabela 24. Karta oceny projektu/przedsięwzięcia	80

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Cechy programów rewitalizacji	9
Ryc. 2. Położenie Miasta Radziejów na tle powiatu radziejowskiego	15
Ryc. 3. Wydzielone jednostki strukturalne na terenie Miasta Radziejów.....	25
Ryc. 4. Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska	28
Ryc. 5. Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska	31
Ryc. 6. Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze – ujęcie graficzne zjawiska	34
Ryc. 7. Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru – ujęcie graficzne zjawiska	38
Ryc. 8. Obszar zdegradowany na terenie Miasta Radziejów	43
Ryc. 9. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów	44
Ryc. 10. Wymiary komplementarności projektów rewitalizacyjnych.....	65

WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA

Wybrane akty prawne (stan prawny na sierpień 2017 r.)

- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 poz. 1023),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 r., poz. 778 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2016 r., poz. 1828),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2016 r., poz. 1610),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2016 r. poz. 1629, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 r., poz. 1870, ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016 r. poz. 930, ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736).

Literatura i wybrane dokumenty programowe

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030),
- Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 Założenia,
- Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego,
- Kujawsko-Pomorski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020,
- Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
- Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Radziejowskiego,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów,

- Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020,
- Strategia Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2016 – 2022,

Dostępne strony internetowe

- www.stat.gov.pl,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.funduszeuropejskie.gov.pl,
- www.mojregion.eu
- www.deminimis.gov.pl

ZAŁĄCZNIKI

1. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych obszaru rewitalizacji